

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Falú” Országos Földművelésügyi)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P.

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 35. szám.

1934 szeptember 2.

Mayer János husz esztendeje...

Az 1910-es esztendő június 1—10-ike közötti képviselőválasztás korszakalkotó a magyar gazdasági politika történetében. Akkor buktatta meg a Bosznia okkupálásától elbizakodott bécsi kamarilla a koalíciós pártokat s ültette ismét hatalomra az öt évvel azelőtt levitézlett liberális pártot, amely munkapárt néven vette kezébe ismét az ország kormányzását. Ezzel a kiterőszakolt rendszerváltozással akkor a magyar nemzet minden olyan törekvésért, amely a gazdasági és politikai függetlenség megalapozását célozta (önálló nemzeti hadsereg, önálló nemzeti bank, önálló vámterület), elgáncsolták s hazánkat beláthatatlan időken át továbbra is tisztán a mezőgazdaság művelésére szorították s az osztrák, cseh ipar és kereskedelem kényére szolgáltatták volna ki, az egyetlen hadsereg pedig az osztrák császár vak eszköze maradt volna, szükség esetén a saját hazája ellen is.

Ebben a reménytelen és lehangoló helyzetben, amikor a magyar függetlenségi politika csődjéről beszéltek s a magyar főúri és középosztály kedvesezetten készült félreállani, mozdult meg a magyar falu népe, az egykori jobbágyok utódai, akik egészséges ösztönükkel megéreztek, hogy a kegyetlenül kiszámított politikai sakkhuzás ellen nekik kell legjobban védekezniök, mert annak minden következményét ők fogják viselni.

Ekkor lépett a porondra Nagyatádi Szabó István Somogyban és Mayer János Hevesben.

Érdekes, hogy akkor még nem is ismerték egymást s a politikai programjuk sem volt közös, csak egyben egyeztet, hogy a falu népét a politikában szóhoz juttassák és gazdasági önvédelemre képessé tegyék.

Délsomogy győzött is a választáson és Szabó István Nagyatádon, Herceg Sándor Szigetvárott, Novák Sándor

Csurgón mandátumhoz jutott s ezzel az „Országos Függetlenségi és 48-as Gazdapárt” három kisgazda-képviselővel meg is alakult.

Mayer János a kápolnai kerületben kisebbségben maradt. De erre a bukásra az egész ország fölfigyelt. És méltán, mert ahhoz a választáshoz hasonlót keveset jegyezhetünk fel a magyar választások történetében. 1910-ben ugyanis Mayer Jánost az azóta szomorú hírhedségre vergődött Károlyi Mihály gróf, a később vagyonától megfosztott hazaáruló, csak a legnagyobb erőszak, vesztegetés, terror árán (még csendőrhatal is történt!) mindössze 36 szóval tudta legyőzni. A nyolcvanezerholdas gróf, aki az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke volt s a nagybirtokosok szóvivője, a saját szűkebb hazájában, az

óriási uradalmi középpontjában — a harmincholdas kisgazdát. Pedig amellet, hogy pártján voltak a hatalom minden függelékei s a gazdatisztjei, még 260.000 aranykoronát is — mai pénzben közel félmillió pengő — költött a mandátumra. De megmutatta, hogy győzött: 36 szavazattal. És úgy, hogy a következő választáson a kápolnai kerület egyhanguan adta Mayer Jánosnak a mandátumot.

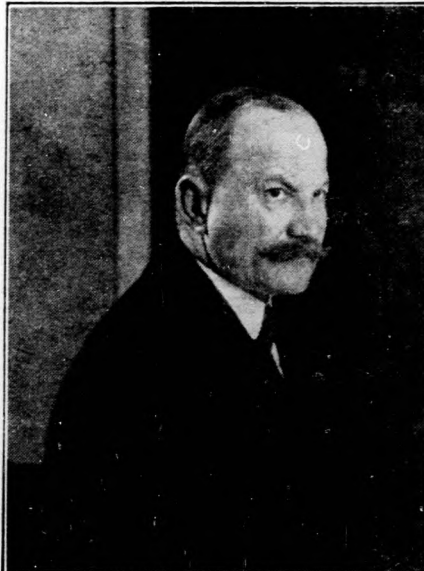
Ezévi augusztus hó 25-én mult husz esztendeje annak, hogy e napon — már a háborus időkben — átnyújtották Mayer Jánosnak a mandátumot a hevesmegyei Kápolnán és hogy Mayer János ny. miniszter, a Faluszövetség elnöke, Nagyatádi Szabó István vezértársa, a kisgazdatársadalom vérbeli és hivatott vezére, képviselő lett s ezt a mandátumot azóta — egyetlen ciklus kivételével, amikor Hódmezővásárhelyt képviselte — szakadatlanul meg is tartotta.

Ezen a mandátumátadáson már Nagyatádi Szabó István is megjelent, mert akkor már Mayer János is az Országos Függetlenségi és 48-as Gazdapárt programjával lépett fel. És beszédet mondott. Gyújtó, okos, összetartásra buzdító beszédet. Amikor vezértársát üdvözölte, az 1910-es választásra is célzott. A szörnyű erőszakoságokra, a népakarat elfojtására, s beszédének ezt a részét így kezdte:

— Vár az Isten, de nem felejt!

Csodálatos és találó szavak. Ma is aktuálisak és gondolkodásra késztetők . . .

Akkor is, amikor a nagy gazdavezértársa és politikai örököse, Mayer János, a jubileumát üli, akit bizonyára nem kell egyetlen magyar embernek sem bemutatnunk. Hogy kicsoda ő ennek a küzködő országnak, a magyar földművesnépnek s a kerületének. És hogy mit köszönhetnek a kisgazdák az ő szakavatott tehetségének, töretlen

MAYER JÁNOS, ny. miniszter, aki husz év óta képviselő.

munkaképességének és mindig helytálló harcrakészségének.

Naponta látjuk őt, ahogy gondterhes arccal érkezik a Faluszövetség elnöki szobájába. Mintha a magyar falu minden buját-baját szívében hordaná. Tudja, hogy sokan várják. Ügyesbajosok, a falu elesettei. Aggodalmas gazdák, elkeseredett nincstelének. Koppott ruhások és rongyosok. Kétségbesettek és reménykedők.

S meghallgat mindenkit a szerető és aggódó atya türelmével és bátortással, vigasztaló szóval, megnyugodtan távoznak tőle a kegyetlen élet megpróbáltatottjai.

Csak a gazdavezér lelke szomorodik el s a szíve szorul össze végül: ha ő ezt a sok bajt megszüntethetné!

Aztán kezdődik az ő emberföltöti munkája. A levelek áradata, a telefonálások, a személyes eljárások. Mert Mayer Jánosnál összefutnak a nép bajai, de utat is keresnek tőle a hivatalokba is, mert segíteni törekszik, akin csak tud. Nem ő rajta mulik, hogy a mai élet rögös utjainak nyaktörő köveit az ördögök rakták le, s hogy azokon néha a legnemesebb szándék is megtörik . . .

Ezért olyan komoly és hallgatag ember a mi vezérünk: a mai elesett idők szomorú lelkiismerete vésődik az arcán.

A jubileumáról hallani sem akar. Nem érdeklik a régi harcok, hidegen hagyja a mult dicsősége, a jelen bajai kötik le. Azok ellen harcol minden erejével s a nap minden órájában.

Csak a kerületébe ment le, Kápolnára, a régi, az első választói közé, akik lelkes és meghitt ünnepség keretében ünnepelték nagynevű vezérüket. Ott bizonyára felvidult néhány pillanatra s erőt merített a további, a lakadatlan küzdelemre.

Amire tartsa is meg a magyarok jószágos Istene, aki vár, de nem felejt, amíg csak hazája maradéktalan felvirágozását s a magyar falu népének boldogulását meg nem éri . . .

MÉZES JÁNOS

politikai elgondolását, a rendi alapon álló független Ausztriát.

A Népszövetség rendes közgyűlése szeptember hó 10-én kezdődik meg Genfben.

A nagy olasz hadgyakorlatok az elmult héten véget értek. A gyakorlatok végeztével Mussolini beszédet mondott. A háboru lehetőségéről szólva, a következő kijelentést tette:

— Nincs senki Európában, aki a háborut akarja, de a háboru gondolata a levegőben van és bármely percben kitörhet. A háboru a népek legfőbb itélőszéke és az értekezletek és jegyzőkönyvek minden jóakarata ellenére a háboru a nemzetek sorsától elválasztathatatlan marad.

A kultuszminiszter köszönete a Faluszövetségnek

Hóman Bálint m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a „Falu“ Országos Földművelésügyi és népoktatás, illetőleg az énektanítás fejlesztése érdekében tanusított azon áldozatkészségéért, hogy a folyó évi május hó 21-én Pécsen tartott ifjúsági dalosverseny alkalmával jutalomdíjként egy 120 pengő értékű ezüstkoszorút és két darab 100 pengő értékű aranyérmét adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

Hiába harsog a cseh trombita...

Aki magyar ember és nem tudta volna eddig, hogy milyen a felvidéki magyarok helyzete a cseh uralom alatt, olvassa el a „Revíziós Liga“ emlékiratát, amelyet megküldenek a Budapesten székelő külföldi követségeknek, az egyes államok kormányainak, a Nemzetek Szövetségének Genfben s emellett a külföldön széles körökben terjeszteni is fognak. A német, francia és angol nyelven készült emlékirat a cseheknek arra az intézkedésére válaszol és vázolja a felvidéki helyzet valóságát, amellyel egy évvel ezelőtt Kassán, Pozsonyban és Ungvárott a tekintélyes magyar kisebbséget a kisebbségi jogok utolsó foszlányától is megfosztotta, amikor megtiltotta, hogy a községi önkormányzat keretében anyanyelvét használhassa. Igen szép és épületes olvasható ez az emlékirat, de inkább halvérű embereknek való, a vérmes magyart a guta is kerülgetheti tőle. Hogy lám csak a csehek, akikből a békebeli magyarok, tótok és ruszinkóiak csak imitt-amott láttak egyet-egyet vásár trombitával valami bombardon vagy trombita végén, most már a többséget alkotják Kassán, Pozsonyban, Ungvárott és talán még Znaïmban meg Namestón is. Az bizonyos, hogy a jog az övék, meg a hivatal is, pénz is, zsupán is, zsan-

dár is, népszámláló biztos is — tehát a többség is. Csak egy nem az övék: az igazság, ami annak a földnek a multjában gyökerezne. Azt már inkább mégis az elsikkasztott magyarok, a kisebbséggé degradált szlovákok s a kuttyába se vett ruthének képviselik, akik már akkor is ott voltak, amikor a mai cseh többség még álmában sem hallotta, hogy hol a Kassa nevezetű hegy, a Pozsony nevű folyó s a Komárom tó. Ami pedig nincs is egyik sem. Akár a cseh többség. Aki nem hiszi, olvassa meg, hamar meggyőződik róla. Csak ne Benest és Musarykot kérdezze, hanem az ott élő magyarokat, tótokat és ruthéneket. Megmondják azok a legelső törvényes népszavazásnál minden cseh trombitánál hangosabban és érthetőbben . . .

A debreceni polgármester ügye...

Augusztus hó 24-én Debrecenben érkezett a belügyminiszter leirata, amelyben Vásáry István dr. polgármestert állásától felfüggeszti és a vezető tanácsnokok ellen elrendeli a fegyelmi vizsgálatot. A leirat súlyos szabálytalanságokat állapít meg a város vagyonkezelése körül, amelyek annál kirívóbbak, mert a megejtett előzetes vizsgálat szerint túlnyomó részük a polgármester rokonságának érdekében történtek. Az erélyes intézkedés nemcsak Debrecen városában, hanem az egész ország közvéleményében óriási meglepetést keltett. Különösen az a megállapítás, hogy a város felelős vezetői emulasztották a Vásáry-bérlőkkel (a polgármester rokonaival) szemben a szerződés rendelkezésének végrehajtását, nem vették figyelembe azokat a kikötéseket, amelyek a várost az anyagi károsodástól megóvni voltak hivatottak. A belügyminiszternek ezek a megállapításai minket is megdöbbentenek, mert feltételezni sem tudnók, hogy a magyar felelős kormány belügyminisztere a mi mai megtépttségünkben, abban az ellenséges gyűrűben, amelyet kulturális és erkölcsi fölényünkkel akarunk útszakítani, a saját hazája ellen olyan fegyvert szolgáltatna a gyűlölettől tájékozott magyarellenes közvélemény részére, hogy az ország egyik legtekinélyesebb városának vagyonkezelése körül súlyos szabálytalanságokat állapít meg, ha azoknak a vádaknak semmi alapjuk sem volna. Mi nem azt kutatjuk, mi a megdönthetetlen igazság a debreceni vádakkban. Nem is a mi feladatunk. Mi a tiszta magyar közélet szerény szószólói vagyunk. Mi a miniszterelnöktől a bojtárgyerekeig a más vagyonának köteles gondozását várjuk. Az államét, a nemzetét, a törvényhatóságát, a magánosét. S ha valaki vétke annak elmulasztásában, bűnhődjék érte, akárminő magas hivatal töltött is be. Mert csak így állhatunk tisztán a világ közvéleménye előtt és így boldogulhatunk . . .

VILÁGKRÓNIKA

Augusztus hó 26-án Ehrenbreitstein német városban a nemzeti szocialista párt hatalmas tüntetést rendezett a Saar-vidék visszacsatolása mellett. A gyűlésen Hitler kancellár is felszólalt és ismét a béke megőrzésének szükségességét hangsúlyozta.

Schuschnigg osztrák kancellár — mint jelentettük — Firenzében megbeszélést folytatott Mussolini olasz miniszterelnökkel. Részletesen megvitatta vele az összes fontos politikai és gazdasági kérdéseket és kölcsönösen megállapították, hogy mindkét kormányfő nézetei mindenben azonosak. Az osztrák kormány belátható időn belül népszavazást rendel el, hogy megtudja a néptől, helyesli-e Dollfuss

A kalocsai „íróasszonyok“ nagy sikere a fővárosban

**A sziámi királyi pár félóráig nézte őket munka-
közben — 5 pengő napidíj és ellátás az „írás“ ára**

A pestiek lassanként rájönnek arra, hogy ha igazán szép és érdekes dolgokkal akarják ékiteni, vonzóvá tenni a fővárost, akkor nem kell ezekért a dolgokért messzire menni, itt van a magyar vidék, ahonnan mindig újabb és újabb kincseket lehet kibányászni, olyan művészi értékeket, olyan népművészeti érdekességeket, amilyennel kevés európai nép dicsekedhetik.

Az elmúlt héten nyílt meg a Magyar Östehetségek kiállítása, a Gyöngyös Bokréta is febrándult a Szent István-hétre a fővárosba s ugyanakkor egy olyan látivalóval gazdagodott a város, amely nemcsak a Szent István-héten, hanem kora tavasztól késő ősziig gyönyörködtetheti a főváros lakosságát és az itt megforduló idegeneket.

A Margitszigeten ebben az évben sok változás történt. Vállalkozó szellemű emberek új köntösbe öltöztették a szigetet, s felmerült az a terv is, hogy magyar csárdát rendeznek be, hogy a pestiek és a sok ideránduló külföldi igazi, magyaros környezetben tölthesse idejét. Tormay Géza államtitkárnak támadt az az ötlete, hogy ezt a magyar csárdát a híres kalocsai asszonyokkal (íróasszonyok, amint ők magukat nevezik) kellene kifestetni, akik a kalocsai néprajzi muzeumot és a kalocsai kaszinót olyan gyönyörűen kifestették.

Megemlítette a dolgot a sziget igazgatóságának, amely nagy örömmel fogadta a tervet, azonnal érintkezésbe lépett Gábor Lajos festőművésszel, aki — maga is kalocsai ember lévén — jól ismeri a festőasszonyokat és megkérte, hogy intézze el velük a dolgot.

Néhány nap múlva meg is érkezett a háromtagú társaság: Vén Józsefné, özvegy Tamás Sándorné és Tóth Margit s hozzákezdtek a csárda falainak kifestéséhez.

A járóelők csodálkozva álltak meg, majd csakhamar hire futott a városban is, hogy három falusi asszony, azaz hogy két falusi asszony és egy kis falusi leány, milyen tündéri dolgot csinál a szigeten. Ettől kezdve azután valóságos népvándorlás célpontja lett a szigeti csárda.

A jó Isten sem tervezi előre...

A falusiak munkája meg is érdekelte a közönség érdeklődését és csodálatát. Alig néhány nap alatt tündéri változáson mentek át a csárda falai. Égszínkék alapon égő vörös, sárga, haragoszöld virágok és levelek

fedték be a falakat, az egész olyan benyomást kelt, mintha egy darab virágos réttel borították volna be azokat. És ahogyan csinálják! Hirét sem ismerik a falfestő-sablonnak, nem rajzolják elő szénnel a mintákat, nem osztják be előre a teret, amit be akarnak festeni, hanem csak úgy egyszerűen neki állnak, megfestik a két alapszínt s aztán telerajzolják a két falakat gyönyörű, stilizált virágokkal.

— A jó Isten sem tervezi előre — így mondja nekünk Vén Józsefné — hogy a réten hol, milyen virág legyen s mégis csak szép a rét.

Hol tanulták ezt? Sehol!

— Nálunk, Kalocsa vidékén, minden asszony tudja ezt — jelenti ki az egyik művész. — Csak apránként leszoktunk róla, mert a falusi népnek nem nagyon tetszik ez. Jobban szeretik azt a módos festést, amit a városi piktor csinál. Mi sem csinálnánk, ha nem kellene ebből megélnünk. Özvegyasszonyok vagyunk, Vén Józsefnének két jánya van, nekem négy gyermekem, hát valamiből élni kell. Eleinte bizony nem sokat kerestünk ezzel, de mert az uraknak tetszik, amit csinálunk, hát egyik ajánl a másiknak. Mi festettük ki a kalocsai muzeumot, meg az urikaszinót, azután a szarvasi állami gazdasági iskolának az ebédlőjét, de bizony nincsen annyi munkánk, mint amennyit el tudnánk végezni.

— Mit kapnak ezért a munkáért, nénikém? — kérdezzük.

— Öt pengőt naponta, meg ellátást.

Meg aztán a vasuti jegyet. Tessék megírni, hogy most már csak egy munkánk van itt Pesten, az egyik szállodában festünk egy magyar szobát, azután szívesen vállalnánk más munkát is, mert kell a pénz. Szobát, házat festünk, kézimunkát is vállalunk, vagy babákat csinálunk. Tessék elhinni, hogy megéri a pénzt a festés, mert nagyon tartós és mindenkinek nagyon tetszik. Amíg itt dolgoztunk, kint volt a sziámi király meg királyné is és vagy egy félóráig nézték, hogyan csináljuk. Aztán angolok is jöttek sokan és azoknak is nagyon tetszett.

A kis Tóth Margit folytatja az „írás“

Elhisszük, hogy mindenkinek nagyon tetszik, amit ez a három egyszerű asszony a falakra varázsol, de nem akarjuk elhinni, hogy otthon, az ő vidékükön, valóban jobban tessék az, amit a városi piktor gépiesen, sablon után a falakra mázol. Nagyon félünk, hogy ez a közömbösség lassanként eltünteti a föld színéről ezt az őseredeti népi művészetet, hogy ha a két asszony, Vén Józsefné és özvegy Tamás Sándorné kezéből egyszer kihull a festőecset, talán nem is akad már más, aki ezt a művészetet ismeri.

Azaz dehogy nem! Ott van a kis Tóth Margit, a segédjük, aki még csak pár hete dolgozik velük, de már látszik, hogy méltó munkatársa a két gyakorlott mesternek. Tehetséges, élénk szemű kislány. Csak tizenöt éves, de halálosan komolyan veszi a festés munkáját.

Sok ilyen lelkes, tehetséges fiatalra van szükség és a városi közönség nagy megértésére, támogatására, hogy ez az izzig-vérig magyar művészet veszendőbe ne menjen...

A kalocsai „író“ asszonyok

Sehuschnigg osztrák kancellár látogatása Mussolini olasz miniszterelnöknél

A miniszterelnök esküvője

Vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnök csütörtökön, augusztus hó 23-án Nagytétényben házasságot kötött jákfai Gömbös Gyuláné Reichert Margit asszonnyal. A polgári házasságkötést Marastoni László főjegyző, anyakönyvvezető, az egyházi esketést Raffay Sándor ágostai hitvallású evangélikus püspök végezte. Tanúk voltak: Pusztaszentgyörgyi és tetéleni Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár és sztranyavai Sztranyavszky Sándor országgyűlési képviselő.

*

Gömbös Gyula miniszterelnök első feleségével — akivel való házasságából három gyermekük: a 18 éves Ernő, a 16 éves Dóra és a 15 éves Gyula született — kötött újra házasságot.

A székesfehérvári téli gazdasági iskola vándorgyűlése Várpalotán

Augusztus hó 19-én tartotta a székesfehérvári m. kir. téli gazdasági iskola Ifjúsági Önképző Gazdaköre és a Székesfehérvári Aranykalászos Gazdaköre közös vándorgyűlését Várpalotán nagyszámu helybeli és vidéki gazdaközönség részvételével.

A vándorgyűlés résztvevői először Pétfürdőre rándultak ki, hol az ünnepélyes fogadtatás után Macher Gyula aranykalászos gazda, a „Székesfehérvári Aranykalászos Gazdaköre” elnökének bolgárkertészetét és méhészetét tekintették meg. A község által rendezett ebéd után átment a kiránduló társaság Várpalotára, hol

szakszerű vezetés mellett az *Unió szénbánya* telepét tanulmányozták, majd több községi gazdánál udvarzemle következett. A vándorgyűlés délután fél 5 órakor vette kezdetét, amelyen jelen voltak: Péter Sándor dr. községi főjegyző, Hölgye Endre református és Horváth Sándor evangélikus lelkészek, Töppler Ernő, Veszprém vármegye gazdasági egyesületének ügyvezető titkára, Schneller István vármegyei gazdasági felügyelő, Bátor Imre közbirtokossági és gazdaköri elnök, Mórócz György másodbíró és mintegy 350—400 főnyi közönség.

A megjelenteket Gajáry László dr. igazgató üdvözölte, összefogásra és munkára hiva fel a gazdák figyelmét s hangoztatta emellett a szakképzettség döntő fontosságát. Majd a tanulságos és szórakoztató műsor következett, melyen a szereplők az aranykalászos gazdák és az iskola tanulói voltak, a várpalotai *Unió* és a várpalotai *Iparos Dalárda* közreműködő számaival.

A gyűlés befejeztével a vidéki gazdaközönséget és a gazdaifjakat Macher Gyula aranykalászos gazda látta vendégül vacsorára.

Öt év alatt: két millió kivégzés

815.000 földmivest gyilkoltak meg az orosz kommunisták

Nincs olyan ember Európában, akin nem futna végig a borzongás, amikor az orosz kommunista politikai titkos rendőrséget jelentő három betűt, a GPU-t hallja. És ez a borzongás bizony nagyon érthető, ha azokra a vérfagyasztó dolgokra gondolunk, amelyeknek hire — minden cenzura ellenére is — kiszivárgott Oroszországból. A GPU ugy él az emberek képzetében, mint valami mesebeli vérszomjas szörnyeteg, amely állandóan ott leselkedik az oroszok és az Oroszországban élő idegenek mögött, csak arra vár, hogy valamely valódi vagy koholt vád alapján eljárást indítson ellenük, hogy letartóztathassa, elragadhassa őket otthonukból, s nagyon kevés olyan ember van, aki ugy uszta meg a GPU fogságát, hogy onnan visszatérve, még alkalma volt beszámolni az ott elszenvedett borzalmakról.

Mi is tudjuk Magyarországon, hogy mit jelent a *bolsevista paradicsomban a politikai titkos rendőrség*. Nálunk is volt ilyen, csak hogy a magyar bolsevizmus idején ezt a terroralakulatot nem GPU-nak nevezték, hanem *Leninfiuknak* és ha a fővárosban valamely ház előtt megjelent a Lenin-fiuk autója, leugrottak róla a borkabátos, revolverekkel és kézibombákkal állig felfegyverzett legények, hogy egy sápadt arcú, remegő embert elvigyenek az Országház pincéjében levő főhadiszállásukra, az emberek már ugy néztek arra a szerencsétlenre, mint aki a halálba indul.

Most jelent meg *Párizsban* egy világhírű török írónak, *Essad bégnek* a könyve, amelyben adatokat közöl a bolsevista orosz forradalomról és számszerű statisztikát arról, hogy az orosz terrorlegények 1917-től 1923-ig, szóval *öt esztendő* belül, hány ember életét oltották ki. Hiába hivatkoznak az orosz politikusok arra, hogy forradalom nem lehetséges vérontás nélkül.

Hiába állítják azt, hogy a GPU semmi egyebet nem tett, mint az orosz ellenforradalmárok ellen küzdött, az *Essad bég* könyvében szereplő számok oly hatalmasak és oly borzalmasak, hogy minden józanul gondolkozó embernek arra kell gondolnia, hogy nem állhat az ország érdekében az a forradalom, amely öt esztendő alatt közel két millió orosz, közel két millió testvér életét követelte áldozatul.

Essad bég könyvének hiteles adatai szerint a GPU öt év alatt 25 püspököt, 1215 papot, 6575 tanítót, 8800 orvost, 54.850 tisztest, 260.000 katonát, 10.500 rendőrt, 48.000 csendőrt, 19.850 tisztviselőt, 344.250 szellemi munkást, 192.000 ipari munkást és 815.000 földmivest végeztetett ki. Ez összesen 1,761.65 ember: ennyi ember

Ottó királyi herceg

Svédországban, ahol a királyi családot látogatta meg

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

vére terheli a szovjet-hóhérok lelkiismeretét; közel két millió embernek kellett elhálnia, hogy a bolsevista vezeték hatalmon maradhassanak. Nem jogos tehát a kérdés felvetése, hogy a nép érdekében áll-e az uralom, ami ilyen hatalmas véráldozatot követel, hiszen olyan rettenetesen magas szám ez, hogy például Magyarországra viszonyítva eléri Csonkamagyarország lakosságának egyötödrészét.

Az *Essad bég* könyvében foglalt adatok feltétlenül hitelesek, mert a párizsi orosz követség nem mert cáfolatot kiadni a francia lapokban. S ha nem is hitelesek, akkor ez csak annyit jelenthet, hogy a kivégzettek száma még nagyobb, mert bizonyára sok százezerre rug azoknak a száma, akiről senki sem beszél, akiket nem végeztek ki, de éveken keresztül ott szenvedtek, ott pusztultak el a GPU tömlőceiben és a szibériai bányákban.

Budapesten folytatják a buzaértekezletet

A buzatanácsadó-bizottság augusztus hó 23-án befejezte ülésését. Az értekezleten képviselt államok kiküldöttei elhatározták, hogy az értekezletet november 20-ig elnapolják és akkor Budapesten folytatják.

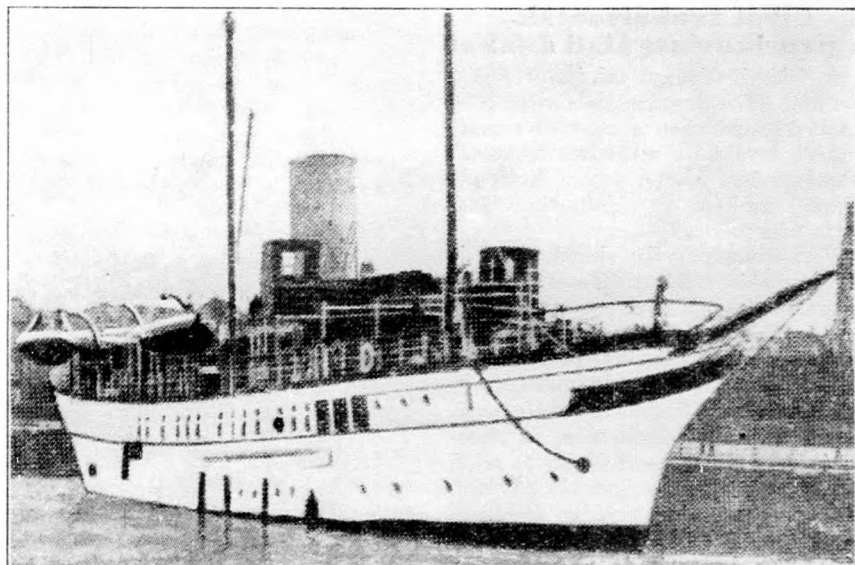
Magyarország gazdasági súlyának és nemzetközi megbecsülésének érdekes bizonyítéka az, hogy a világ egyik legégetőbb gazdasági kérdésének megvitatására, a buzaexport kontingentálására (a buzakiviteli mennyiségek megállapítására) november 20-án Budapestre gyűlnek össze 23 állam kiküldöttei. Ezzel elismeri a kongresszus rendezőbizottsága, hogy az európai buzaexport megoldásának súlypontja Budapesten van, ahol a Duna-völgy agrárországainak buzaértékesítési helyzete közvetlenül áttekinthető.

A londoni értekezlet azért nem határozott még a kiviteli kontingensek ügyéről, mert meg akarja várni azokat a jelentéseket is, amelyek főleg Argentína várható idei terméséről fogják megvilágítani. A kellő adatok birtokában tehát a budapesti konferencia már abban a helyzetben lesz, hogy végérvényesen dönthesse arról a nagyfontosságú kérdésről.

Titokzatos kincskereső utra indult egy angol hajó

Néhány nappal ezelőtt egy hófehérre festett titokzatos hajó hagyta el Liverpool kikötőjét: a *Queen of Scots* (a „Skótok Királynője”) nevű hajó indult el ismeretlen cél felé. A hófehér gőzös nem tartozott a rendes személyjáratok sorába, teherrakományt sem vitt s a kapitány, meg a körülbelül 20 főnyi társaság, amely a hajón utazott, csak titkolódzó vállvonogatással felelt mindenkinek, aki a hajó útjának célja felől érdeklődött.

Ugyanekkor Peru egyik kikötőjében, Callaoban, feküdt egy *Mary Dear* nevű angol gőzös. Ennek kapitányát kérték meg, hogy a kincseket néhány perui főúr és főpap vezetése mellett Angliába szállítsa. A kapitány elfogadta a megbízást, de amikor a kincsek és a perui kíséret a fedélzeten volt, mást gondolt: a kíséretet legyilkoltatta és a kincseket egy lakatlan szigeten, a „Galpagos-szigetek” és a délamerikai partok között fekvő

A kincskereső körutra induló „Queen of Scots”

Az egyik francia világlap munkatársának mégis sikerült kinyomoznia a hajó célját, s az a cikk, amelyben nyomozásának eredményéről beszámol, valóságos szenzációként hat. Az ember szinte elfelejti, hogy 1934-ben él, amikor már nem igen fordulnak elő regényes kalandok. Mert a *Queen of Scots* több mint száz esztendővel ezelőtt elrejtett kincsek felkutatására indult.

És ami a legérdekesebb, nem mese, nem néhány tulhevített képzeletű ember kalandos vállalkozása a *Queen of Scots* utja. Komoly, megbízható bizonyítéka van annak, hogy ezeket a mesés kincseket valóban elrejtették és úgy látszik, hogy eddig még csakugyan nem találták meg.

A történet szála 1824-be nyulnak vissza, amikor Délamerika nagy szabadsághőse, Bolívar tábornok, felszabadította Délamerika egy részét a spanyol uralom alól. Ekkor alapították meg a kis *Bolivia* nevű államot is. Peruban attól tartottak, hogy a bolíviai forradalom hullámai oda is átcsapnak s elhatározták, hogy a Peru fővárosában, Limában élő spanyol nemesség és papság mesés kincseit biztonság helyre szállítják.

„Kókuszfák-sziget”-nek nevezett szigeten rejtette el.

A *Mary Dear* hajó ezután abba hagyta a becsületes kereskedelmi hajózást és kalózhajónak csapott fel, de alig néhány hónappal később egy spanyol cirkáló elfogta, a legénységet az utolsó szálíg felakasztották és a kapitány életét is csak azért kimélték, mert megígérte, hogy a parancsnoknak megmutatja a kincs rejtekhelyét. Ez meg is történt, de a spanyol hadihajó kapitánya sem tudott ellenállni a kincs csábításának. Megállapodott a *Mary Dear* parancsnokával, hogy a hajón azt mondják, hogy nem találták meg a kincset s azután majd ketten visszajönnek érte. Pontos helyszínrajzot készítettek, mielőtt a szigetről eltávoztak, de a hadihajó parancsnoka nem sok hasznát vette annak, mert csakhamar meghalt. A *Mary Dear* kapitánya más társat szerzett a kincs felkutatásához, visszajött a szigetre, egykoru hitelt érdemlő feljegyzések szerint azonban csak az egyik kincsesláda tartalmát vitték el magukkal, azzal, hogy a többiért majd visszátérnek.

A sors másként határozott. A *Mary Dear* kapitányát is utólérte a halál és

vele együtt eltűnt a helyszínrajz. Csak néhány hónappal ezelőtt találta azt meg egy világhírű angol Délamerikában, egy régi mértani könyv borítékjába kötve. Az angol társaságot szervezett a kincs felkutatására, kibérelték a *Queen of Scots* nevű hajót s a körülbelül husz főből álló társaság néhány nappal ezelőtt elindult a legendás „Kókuszfák-szigeté”-re, hogy a spanyol hódítók kincseit felkutassa.

Vajjon sikerül-e nekik, vagy nem, igaz-e az, hogy a sok kincskereső eddig csakugyan nem találta meg az elrejtett drágaságokat, erre a kérdésre a legközelebbi hónapok fogják a feleletet megadni.

Ujból szabályozták a paprikavizsgálati díjakat

A földmivelségi miniszter 80352—1934. VII—3. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben a paprika vizsgálatáért, továbbá a minősítés (zárolás) ellenőrzéséért kivitel esetén fizetendő díjakat kg-ként az alábbiakban állapítja meg:

Édesnemes paprika vizsgálatáért és ellenőrzéséért 4.2 fillér. — *Féledes paprika* vizsgálatáért és ellenőrzéséért 4 fillér. — *Rózsapaprika* vizsgálatáért és ellenőrzéséért 3.2 fillér. — *Másodrendű paprika* vizsgálatáért és ellenőrzéséért 2 fillér. — *Harmadrendű paprika* vizsgálatáért és ellenőrzéséért 1 fillér. — *Szitapor és selej.* őrzéséért 1 fillér. — *Szitapor és selejtes paprika* vizsgálatáért és ellenőrzéséért 0.5 fillér. — *Döngölt paprika* vizsgálatáért és ellenőrzéséért 0.12 fillér. — *Paprikamag* vizsgálatáért és ellenőrzéséért 0.72 fillér. — *Csöves paprika* vizsgálatáért és ellenőrzéséért 0.06 fillér.

A IV. pályázat eredménye

Negyedik, befejező közlemény.

Eddigi beszámolóinkban azokat a parancsokat ismertettük, amelyek nem egy pályázónak, hanem a pályázók *jelentékeny részének* állásfoglalását közvetítik és éppen ezért a pályázati anyag értékeőbb csoportját képezik. Ezenkívül a parancsok hatalmas tömegében számos olyan parancs is helyet foglal, amely csupán egyéni véleményt, óhajt vagy ötletet képvisel, mert csak egyetlen pályázó gondolt rájuk és így a falusi nép hangulatának jellemzésére nem használhatók. Ezek egyfelől helyi jelentőségű, csupán kevés embert érintő kívánságok, másfelől részletintézkedések, vagy pedig régebbi és újabb keletű jelszavak. Kétségtelen azonban, hogy akad köztük komoly, országos jelentőségű parancs is és kár, hogy mindössze egy-egy pályázónak jutottak eszébe (például: *orvost minden faluba!*).

Nem érdektelenek azonban azok a parancsok, amelyek általánosságban mozognak és az emberi lélek megváltoztatására vonatkoznak. Ime közülük néhány: *Elrendelem a templombajárást, mert Isten és felebaráti szeretet nélkül nincs boldogulás; diadalra kell juttatni Krisztus vallását; a vezetők legyenek lelkiismeretesek és pártatlanok; az igazság mindenkinek egyformán szolgáltassék ki; a magyar vezért, akit magadnak választottál, kövesd; a nemzet minden tagja tudjon hazájáért lelkesülni és ha kell, szenvedni; soha egy pillanatra se tétlen-*

kedj; minden magyar addig nyújtózkodjék, ameddig a takarója ér.

A pályázati anyag ismertetését ezzel befejeztük és most még a *jutalomnyertesek* kihirdetése van hátra. A pályázat jutalmazására 100 (egyszáz) pengő készpénz áll rendelkezésre. Ezt az összeget a feltételek szerint 50 pengős első, 30 pengős második és 20 pengős harmadik díjra kellett volna felosztani. A bírálóbizottság ezzel szemben a következő döntést hozta:

A 153 pályamunka közül 30 pályázó munkáját különösképpen dicséretreméltónak és jutalomra érdemesnek minősítette. A 30 pályázó névsora a következő: ifj. Ádám Sándor, Bakon Lajos, Bárányos József, ifj. Bodogh Sándor, Békefi László, Csipszer Károly, Farkas Kálmán, Demeter József, Dobos Lajos, ifj. Gáspár Pál, ifj. Gelencsér Pál, Gere József, Illés Vitzus, Jeney Vince, Kalmár Gábor, Káman András, ifj. Kántor Albert, ifj. Kapornak Gyula, Káposzta Ferenc, Kardos A. Géza, Kulcsár Pál (fitos), Menyhárt László Vince, Nagy Albert, Nagyistók József, Pánczél Rezső, Róka Gyula, Sági Gyula, Tamás János, Varga János és Walter Antal.

Ennek a 30 pályázónak jutalomra érdemes munkája annyira azonos értékű, hogy közülük első, másodikat és harmadikat kiválasztani teljességgel lehetetlenség. Éppen ezért a bírálóbizottság azt ajánlotta, hogy a szerkesztőség a rendelkezésre álló összeget ossza fel úgy, hogy a jutalomra érdemes munkák közül minél több kapjon díjat, a jutalmazottak névsorának megállapítását pedig bizza a sorsra. A szerkesztőség a javaslat alapján tíz darab egyenként 10 pengős készpénz-díjat alakított és a megejtett sorshuzás szerint a következőket részesítette jutalomban:

ifj. Ádám Sándor (*Sajómercse*),
Bárányos József (*Alcsut*),
Farkas Kálmán (*Ósi*),
Illés Vitzus (*Kiskundorozsma*),
Kalmár Gábor (*Moha*),
Kulcsár Pál fitos (*Csesztreg*),
Nagyistók József (*Csongrád*),
Pánczél Rezső (*Tokod*),
Varga János (*Pellérd*),
Walter Antal (*Bácsalmási szőlők*).

A jutalmakat rövid időn belül eljuttatjuk a nyertesek címére.

ELADNÉK :

Eladnék 5—15 mm akácmézet sűrűsően, legoicsóbb napiárban. Válaszbélyeggel ellátott levélre válaszolok. Cim: *Hock Sándor méhésze, Ajka.*

Eladnék 5—6 mm, igen jó minőségű, 1934-es terméű *fehér heremagot*. Cim: *Korács János, Tiszabura, Jásznagykunszoltnok-megye.*

A világhírű Niagara-vizesést így látja a repülő

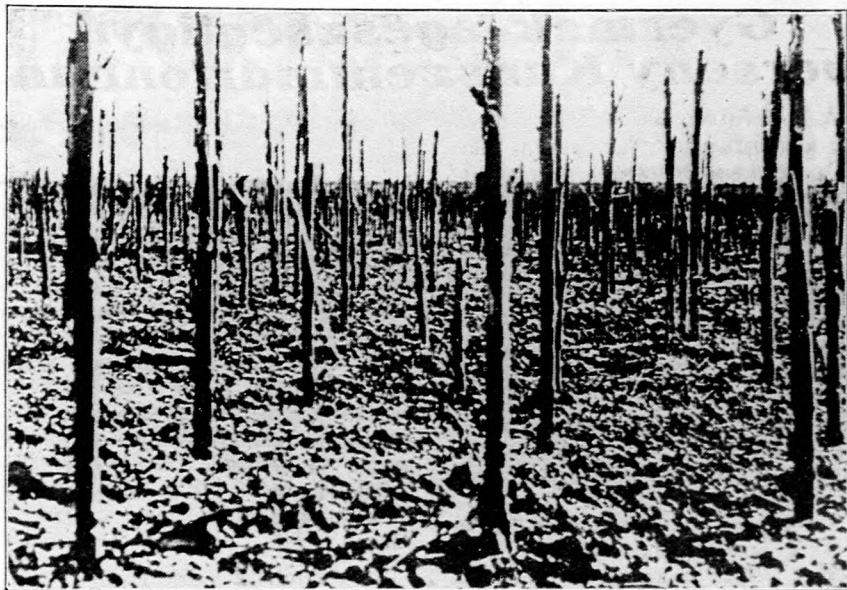
NEMZETGAZDASÁG

Az augusztus hó 25-én megjelent hivatalos termésjelentés megerősítette azokat a híreket, hogy *tengeriből* és általában a *kapásokból* igen jó eredmény várható. A nagy tengeritermés már csak azért is sokat jelent, mert Európa tengeritermése általában gyöngye s most az illetékes körök azon tanácskoznak, hogy a várható tengerimennyiséget hizlalás útján, mint zsirt vagy élősertést, vagy pedig egyszerű tengeri-export formájában értékesítsék. Ez utóbbi esetben is úgy határozott a Nemzeti Bank és a Külkereskedelmi Hivatal, hogy *tengerikészletünk legnagyobb részét csak nemes valutáért engedni kívinni az országból.*

Makói jelentés szerint ebben az értékesítési időnyben 3000—4000 vagon exportálható *hagymamennyiségre* számíthatunk, amelynek kivitelét a Külkereskedelmi Hivatal már előkészítette, s remélhető, hogy az értékesítési árak szeptember hó folyamán jelentékenyen javulni fognak.

A *svájci borkereskedelem szervezete* a múlt hét végén tette közzé évi jelentését, amelyből örömmel láthatjuk a magyar bor újabb előretörését a svájci piacon. Az 1932. évi 117.546 hektoliterrel szemben Svájc 1933-ban 146.482 hektoliter magyar bort vásárolt körülbelül 3.800.000 pengő értékben s ezzel a mennyiséggel Magyarország — Olaszország és Spanyolország után — a harmadik helyet foglalja el a Svájcba bort szállító országok sorában.

A *magyar-olasz gazdasági kapcsolatok* kimélyítését szolgáló bizottság szeptember hó 14-én ül össze Budapesten. A tárgyalások elsősorban a magyar mezőgazdasági export növelését fogják célozni. Legelsőrangú fontosságú kérdés a *magyar állatexport fejlesztése olasz viszonylatban*, mert bár a piaci jelentésekből megállapíthatóan a magyar vágómarhának Olaszországba irányuló kivitele a legutolsó időben emelkedett, magyar szempontból elsőrangú fontosságú az, hogy a római egyezményben nyújtott kiviteli lehetőségek teljes mértékben kihasználtságának. A magyar-olasz bizottság tárgyalásai azonban a magyar ipari export érdekeit is fel fogják ölelni, mégpedig elsősorban Olaszországba irányuló *butorexportról* van szó. A magyar butoripar mindig híres volt Európában és magyar butorokból valamikor komoly mennyiségeket vitünk ki külföldre. Anglia és Hollandia felé a magyar butorkivitel még ma is emelkedő irányzatot mutat, de butoriparunk valamikor legjelentősebb piaca: Olaszország, az utóbbi időben egyre kevesebb árut vesz át tőlünk. Éppen ezért az a terv merült fel, hogy az *Olaszországból behozott fűszer- és gyarmatárak értékének egyharmad-*

Egy afrikai mező a sáskajárás után

A falánk állatok a mezőket, kerteket, fákat csupaszra rágják. A lakásokba is behatolnak és a sásból font rolókat is felfalják.

részét butorexport útján egyenlitsük ki, amivel elérhetnők azt, hogy ezeknek az elsősorban fontos közszükségleti cikkeknek a behozatala nem terhelné annyira a Magyar Nemzeti Bank devizakészletét.

Az *ipari kartelek frontján* a legutóbbi időkben nagy beháboru tört ki. Eddig három gyár foglalkozott zsinergyártással s ezek a zsinéget 195 pengős áron adták. Nemrégiben egy negyedik gyár is berendezkedett zsinergyártásra és ez a gyár most 120 pengős áron árúsítja ugyanazt a zsinéget. Ennek a negyedik gyárnak a termelése ugyan nem elegendő arra, hogy az ország teljes szükségletét fedezze, de remélhető, hogy az új, kartelen kívül álló zsinegyár versenye egészséges ármérséklést fog előidézni a piacon.

Folyó évi október hó elején lép életbe az *energia-törvény* (villamosítási törvény) s a szakkörök azt várják a törvénytől, hogy az ország, különösen a falvak villamosítása ezután nagy lépésben fog előrehaladni. Ettől pedig a villanyáram árának lényeges csökkenése várható.

A miniszterelnök októberre tervezett lengyelországi utazása új irányt szabhat a magyar külkereskedelemnek. Békeidőben Lengyelország erős fellelvő-piaca volt a magyar terményeknek s a külkereskedelmi körök azt várják a miniszterelnök által folytatandó tárgyalásoktól, hogy *újából megnyitja a lengyel piacot a magyar ipar, különösen az elektromosipar és a mezőgazdasági cikkek közül a magyar bor, az olajos magvak és a magyar gyümölcs számára.*

Ünnepi és filléres vonatok szept. 2-án

Ünnepi vonatok a Szombathelyi Hétre. Budapest Déli pályaudvarról Szombathelyre. Ennél a vonatonál utközben fel-, illetőleg leszállás Székesfehérvár, Veszprém külső és Devecser állomásokon lehetséges. A menettértei jegy ára Budapestről 5.30, a többi állomásról 3.60 pengő. Budapest Déli pályaudvarról Szombathelyre. Ennél a vonatonál az utközbeni fel-, illetőleg leszállás Tatabánya, Komárom és Győr állomásokon van megengedve. A menettértei jegy ára Budapestről 5.30, Győrtől 2.60 pengő. A fenti két vonatra a menetjegyirodák jegyeket csak azok részére szolgáltatnak ki, akik egyidejűleg a „Szombathelyi Hétt” igazolványát megváltják.

Filléres gyorsvonatok. Budapest

Déli pályaudvarról Nagykanizsára. Ez a vonat a balatonmenti állomásokon nem áll meg. A menettértei jegy ára 4.70 pengő. — Budapest Keleti pályaudvarról Balatonfüredre. (Balatoni borhét.) Ez a vonat az utközbeni állomásokon a Balatonmentén nem áll meg. A menettértei jegy ára 3.50 pengő. Budapest Nyugati pályaudvarról Kecskemét és Kiskunfélegyháza. A menettértei jegy ára együttesen 2.90 pengő. — Budapest Keleti pályaudvarról Sopronba. A menettértei jegy ára 5 pengő. — Sopron és Szombathelyről Nagykanizsára. A menettértei jegy ára Sopronból 3.80, Szombathelyről 2.60 pengő. — Debrecen és Miskolcra Egerbe. (Nyiregyháza, Szerencsen át.) A menettértei jegy ára Miskolcra 1.80 pengő, a többi állomásról 4.50 pengő. — Győrből Balatonfüredre. A menettértei jegy ára 2.90 pengő.

Gyermek-egészségügyi verseny Kunszentmártonban

A kunszentmártoni Stefánia Szövetség augusztus hó 26-án szépen sikerült gyermek-egészségügyi versenyt rendezett. A verseny sikere érdekében a Faluszövetség támogatását is kérte és természetesen a Szövetség örömmel sietett a némes mozgalom sikerének előmozdítására.

Az ünnepélyen a központot Wieser Béla titkár képviselte, aki átadta a Faluszövetség díjait és a nagyszámu összegyűlt előkelő közönség előtt ismertette azt a munkát, amelyet a Stefánia Szövetség a Faluszövetséggel karöltve a gyermek-egészségügy terén a multban kifejtett.

A versenyen 85 csecsemő és három évesnél nem idősebb kisbaba vett részt, akiket szakorvosok vizsgáltak meg, a Stefánia Szövetség pedig előzőleg környezettanulmányt végzett minden egyes szülőnél, megvizsgálva szociális viszonyait is. A vizsgálat eredménye beigazolta, hogy a Stefánia Szövetség kunszentmártoni fiókjá Szabó Margit dr. vezető-orvos irányítása mellett hatalmas munkát végez

az anya- és csecsemővédelem érdekében.

A Faluszövetség által felajánlott aranyláncot érdemmel F. Szabó János 33 hónapos kisfiu, az ezüstláncokat: Bársony Julia 3 éves, László Elek 6½ hónapos és Molnár Ilona 6 hónapos kisbabák nyerték el. Elismerő oklevelet kapott a Faluszövetségtől: Kiss József Imre 5½ hónapos, Szücs Edit 9 hónapos, Gácsi Erzsébet 2 hónapos, Szabó Béla 26 hónapos, Rakovszky László 27 hónapos csecsemők anyja. A Stefánia Szövetség a helybeliek jóvoltából igen sok készpénzt és természetbeni jutalmat osztott ki a szülők között.

A verseny rendezése körül Szabó Margit dr. vezető főorvoson kívül Turchányi István és neje fejtettek ki elismerésemélt munkásságot. Mezey Lajos, a kerület országgyűlési képviselője, a töle megszokott szeretettel karolta fel a mozgalmat és ez alkalommal is eredményesen segítségére volt a rendezőbizottságnak.

után július végén, augusztus elején középnyelven megkeverjük s ha ez a keverőszántás nem gazlik ki a vetés elérkezéig, a vetés előtt elegendő megtárcsázni a földet, ellenkező esetben vetés előtt sekélyen szántsunk többtestű ekékkel.

A repcét leghelyesebb augusztus végén vetni, feltéve, hogy elegendő nedvességet kapott a talaj, mely a kikelést és a kezdeti fejlődést biztosítja. Ha a kellő csapadék megkésik, leghelyesebb a repce vetéséről lemondani s a jól előkészített földbe egyéb őszt vetni annak idején. A kat. holdankinti vetőmagmennyiség 6—12 kg között mozog, aszerint, hogy rendes gabonaszortávoságra, vagy kétszeres-sortávoságra vetjük a repcét. Az alföldi száraz viszonyok között a sűrűbb vetés mutatkozik előnyösebbnek, mert ebben az esetben hamarabb beárnyékolja a vetés a talajt s mérsékli annak kiszáradását, csapadékból gazdagabb vidéken azonban a ritkább sortávoságra lesz helyénvaló, mely esetben a vetés kapálásban is részesíthető lesz.

Oly vidékeken, hol a repce rovar-ellenségei a hamarosabb termelés következtében nagyon elszaporodtak s bizonytalanabb teszik a termelés sikerét, ajánlatos a repce termelésével néhány évre felhagyni. Ha ősszel bármely okból megritkulna a repcevetés, nem érdemes tavaszig reménykedni, hanem sokkal célravezetőbb ilyenkor még kellő időben kiszáritani a károsodott vetést és helyette egyéb őszt vetni.

Apró jótanácsok

A selyemszörű angora-nyul Angora vidékéről származik. Testsúlya kb. 4 kg. Színe főhehér. Fülei középhosszúak, jól szőrözöttek, felállók. A test rövid, hasonlókép a lábak is. A szőrözés — különösen a vörösszeműeknek — hosszú, kissé göndör, puha, selyemfényű. Kivételesen előfordulnak tompafényű, tarka, rövid és durvaszörű példányok is, de ezek nem érdemlik meg a tartást, mert „gyapjuk” azaz szőrük keveset ér. A szőrözetet nemzedés ellen fésüléssel védik. Évente egy kifejtett állatból 15—20 deka gyapjut lehet kifésülni, mely nagy értéket képvisel. Akj azonban tenyésztésével foglalkozni óhajt, számoljon azzal, hogy ezt a fésülést hetenkint kell végrehajtani és hogy ketrecüket — a szőr tisztaságának megőrzésére — igen tisztán kell tartani!

A növények sárgaságát okozhatja a tulsok víz és a tulsok méz. Első esetben a fölös víz elvezetéséről kell gondoskodni, az utóbbi esetben pedig zöldgálicos vízzel kell öntözniük.

Ha vannak kukoricaföldünkön olyan tövek, melyeken eső nem mutatkozik, ezeket tanácsos levágni és takarmányozásra felhasználni. A felső eső feletti szárrész

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A nemesített dán sertés

egyik bizonyítéka annak, hogy a tervszerű állattenyésztés milyen nagy eredményekre képes.

A dánok eredeti sertése egy nagytű, durvacsontu, hosszufejú, lógó fülű, hosszú, de lapos törzsű állat volt, mely a szaporaság mellett semmiféle kiváló tulajdonsággal sem dicsekedhetett. A „tejelést ellenőrző egyesületek” (Kontrollverein) szülőföldjének intelligens kisgazdái mindenekelőtt az angol yorkshirei vért csepegtették sertésállományukba, majd számszerű adatokat gyűjtöttek arra vonatkozólag, hogy az egyes családokban mekkora a malacok fejlődési erélye, mennyi takarmány árán érik el a piacra érett súlyt, azaz, hogy hány százalékkal ér-

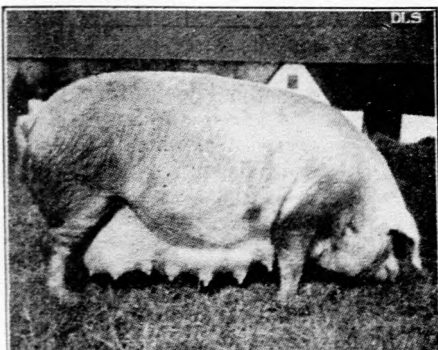
tekesítik hizlalásukkor a takarmányt, milyen a termelői sonkájuk, stb.

Ennek az érdekében a jobb tenyészetek minden kocája alól (a koca életében egyszer) 4 darab választott malacot küldöttek egy-egy szövetségi hizlaló-telepre, hol egyheti szoktatás után pontosan jegyezték, hogy mennyi takarmány árán mekkora súlynövekedést értek el a 4—4 malacból (süldőből) álló csoportok. A süldők levágása után a süldőfeleket szakértő hentesekből álló bizottságok ítélték meg s feljegyezték, hogy melyik koca ivadékaival találtak szép sonkát, hosszú és nem túl zsíros karajt stb., amint ezt a londoni piac kívánja.

A gazdák természetesen a legjobbnak talált családokból szerezték be kocáikat és ezekből neveltek kanokat. Így lett a sertésenyésztés a kis Dánia gazdasági erejének egyik oszlopa.

Az őszi káposztarepcét

kizárólag jó trágyerőben levő közvetlen trágyázott földben érdemes termelni. A régi időben fekete ugarba vetették és legkevesebb három szántásban részesült. A mai viszonyok közt korán lekerülő takarmánynövények, lehetőleg pillangósok után termelhetjük a legbiztosabban, amidőn megvan a lehetőség arra, hogy az idejében lebuktatott tarlót kellő időben mély szántásban részesíthetjük. A mélyítő szántás kigazlása és megülepdedése

Nemesített dán sertés

Egy ausztráliai nevető madár

a londoni állatkertben, amely rendkívül nagy népszerűségnek örvend

Is sok vidéken erre a célra fordítják kisgazdáink, miáltal nem csupán jelentékeny takarmányt nyernek, de a tengeri beérését is siettetik. De ezt a csonkózási munkát semmiesetre se szabad az érés kezdete előtt végezni, mert akkor kevés lesz a szemekben a liszt, illetve a keményítő, mert hiszen tudvalevő, hogy a keményítő a napfény hatására a zöld levelekben képződik s innen huzódik a szemekbe.

A „kétasszonyap“ között keltezt csirkékből tojóttyukokat ne hagyjunk meg, mert ezek a tél folyamán nem fejlődnek ki rendesen s bár tavasszal elég korán elkezdnek tojni, tojásaik kelteztésre nem lesznek alkalmasak. Ellenben az ilyen csirkék késő őszi pecsenyének jó áron értékesíthetők.

A mézelő virágok közül sok helyen du-san virágzik a tisztesfű, a hajdina (polánka), a napraforgó. Ezek kihasználását kár volna elmulasztani. Ezért gondoskodjunk arról, hogy a méhesládok elegendő üres léppel rendelkezzenek. Ha a téli készlet biztosítva van, a felesleges mézet pergessük ki. Hol nincs megfelelő virágzás, onnan vándoroljunk méheinkkel oda, hol jobb a mézelő növényzet. E célból a telt mézeslépeket üresekkel cseréljük ki, a mézkamrát is ilyenekkel lássuk el s a méheknek csak utra valóul hagyjunk néhány kiló mézet. Ez a fiasításos lépeken rendszerint megvan. A lépek kocsnival való szállításánál élelkekkel a tengelyek irányában, vasuton való szállításnál pedig a menetirányban álljanak. A kaptárak szorosan legyenek egymás mellé állítva. A „hordástalan“ vidékeken elnéptelenedett méhesládoknál szeptember elején megkezdhetjük a serkentő etetést. Az ilyen családoknak legyen fiatal anyja és bőven méze. A serkentő etetés befejeztével győződjünk meg, hogy maradt-e a családnak elegendő téli élelme. Ha nincs, azt mézzel kell pótolni.

Ne feledjünk, trianoni magyarok!

Néma gyerekek az anyja sem érti a szavát. S ha mi szomorú ütődöttségünkben arra az álláspontra helyezkedünk, hogy úgy is minden mindegy és hogy kár a szóért, akkor magunk adjuk tanujelét annak, hogy belenyugodtunk a történetekbe és meg is érdekeljük, amit velünk elkövettek.

Csak hogy nem oda Buda!

Nézzétek, magyar testvéreim, a csehét, a rácot meg az oláhot, hogy izgulnak azok ma is, sőt napról-napra jobban, a koncert, amelyet a gógós és gyűlölködő, de teljesen tájékozatlan ántánt-urak nekik juttattak. Nincs az az okos szó, meggyőző érv a világon, amiért csak egy ugart is hajlanóok volnának visszaadni. Inkább kiirtanák az egész magyar fajt a föld színéről, mintsem hogy egy rác tüssző, oláh böcsör, vagy cseh trombita jusson vissza hozzánk.

Pedig mi nem is azt akarjuk. Maradjon meg mindenük, ahogy az Isten rájuk és hozzájuk teremtette. Nem kell nekünk egy fikarcuk sem, csak a miénket adják vissza. Mi akkor megelégedtek leszünk, mert mást nem is kérünk a jó Istentől. Ők pedig szépen visszacsütyednek abba a semmiségbe, amiből a mi elrabolt kincseinkkel és területünkkel nagyra puffasztották őket. S ami ellen olyan vérszesen morognak, mint az éhes kutya, ha a csontjához közelednek.

De éppen ez az, hogy ne engedjük nyugodtan emészteni őket, mert aztán rendbe is jön az étvágyuk a mi alamszóságunk következtében és végül, ha mi nem beszélünk arról, hogy miféle égbekiáltó gazság történt velünk, ők is hallgatnak róla, a világ meg szépen elfeledi és napirendre tér fölötte.

És ez az, aminek nem szabad meg-történnie!

Mert nem iskola ma az ebben a csonka hazában, amelyik a magyarok fájó sebeit begyógyulni engedi, nem közéleti férfiú, akinek nem a revízió a vezető programja, nem tudomány és művészet az, amelyik minden eszközzel és céljával a magyar sérelmek megszüntetésére nem törekszik, nem magyar apa az, aki a gyermeke vérébe nem oltja megrablóinak gyűlöletét s nem nemzeti munka az, amelyet a lemondás szomorú posványában végeznek.

A revízió kérdésének mielőbbi megoldása legelső sorban a magyar kisgazda és gazdasági munkás létérdeke.

A Duna-medencének az a része, amelyet Trianonban az ősi Magyarországból meghagytak s ma Csonka-Magyarországnak hívnak, minden természeti adottsága ellenére sem életképes és nincs és nem is lehet olyan politikai, szociális, közgazdasági vagy

pénzügyi lágész vagy nemzeti akarat, amely boldogulását a revízió nélkül teljesen megalapozhatná.

Azzal, hogy hazánkat darabokra szaggatták, olyan közgazdasági egységet törtek össze, amelyhez hasonló sem Európában, sem a világon nem volt még egy. És nemcsak új határokat állítottak a különböző részek köré, hanem gyűlöletvonta vámfalakat is, amelyek minden gazdasági közeledést lehetetlenné tesznek.

Elképzelhetetlenül pokoli számítás volt ez, amire csak az elvakult gyűlölet lehetett képes. Végző célja csak egy volt, hogy azt a megmaradt kis részt is, amelyet hazánkból meghagytak, megfojtsák, kegyetlen önmarcangolásra, tehetetlenségre kárhóztassák, forradalmakba döntsék s végül szintén felosszák.

Ez a tervük azonban nem sikerült, mert a magyar öserő, hagyomány-tisztelet, munkaszeretet s a magyar föld csodálatos gazdagsága erősebb és hatalmasabb volt ellenségeink minden számításánál, s ha mérhetetlen megpróbáltatások árán, ha szinte leküzdhetetlen akadályokon keresztül is, a magyar faj mégis bebizonyította a világ előtt életrevalóságát s mindjobban nyilvánvalóvá lesz a népek közvéleménye előtt az, ami ezzel a nemzettel történt és történik ma is.

Ma már a világ legtekintélyesebb államférfiainak száza hangoztatják a magyarokkal történt igazságtalanságokat s nyíltan ki is fejezik, hogy azok megszüntetését kívánják. Világlapok tárgyalják sérelmeinket s lépésről lépésre sorompóba értünk. A külföldiek ezrei és ezrei fordulnak meg nálunk, akik egytől-egyig magyarbarátságukat hangoztatják, s valóban a magyar ügy előharcosai is.

A magyar föld megmozdult és eget kér. Az igazság napját. Meg kell mozdulnia vele a magyar falnak is, hogy minden alkalommal az istenítélet erejével verje vissza az őseink elrablott földjével s igába hajtott vértestvéreinkkel szemben elkövetett vérlázító igazságtalanságokat.

Benesék, Titulescuék, Jęfticsék megalkották már konceptált hazájukban a revízióellenes ligákat és az egész vonalon a magyar faj koldussáttételére, ha lehet, egyenes kiirtására törekszenek. Erre a válasz csak egy lehet: a hiánytalan, az egységes, az általános magyar összefogás a kunyhótól a palotáig, a mécsesről a reflektorig — minden magyar szíven és akaraton keresztül.

Ne feledjünk, trianoni magyarok!

Majd azt is részletezzük, miért ne?

M. J.

PÁSZTORTÜZ

A német tanító és népe

A sziléziai Szudéta-hegység földjét Bajkó Erzsébet erdélyi írónő a németek „Szekely-földjé”-nek nevezte el azért, mert ott az egymást megbecsülő emberies szokások és az összetartás nem senyvedtek el. Amiként azelőtt nálunk vidéki magyaroknál kedves, tisztességes szokás volt, itt még mindig köszöntik egymást az emberek, még ha személyesen nem is ismerősök. A gyerekek pedig „Grüss Gott”-tal köszönti a nálánál nagyobbakat, amiként minket falusi kis iskolásgyerekeket is arra tanított meg legelőször a drága, jó öreg Jámbor János tanítónk, hogy:

— A jó iskolásgyermek köszön minden embernek! — Az iskolából rendelkező szedelőzködve, hazafelé menet körében köszöntöttünk minden felöltött. Még az öreg koldusnak is megemeltük kalapunkat, s az emberbaráti szeretet, a felebaráti tisztelt ekként már a zsengekorban lelkünkbe nevelődött és az iskolai évek multával kedvessé tett, megkülönböztetett minket tisztességtudó, emberséges magyarokat mindenütt. A lopásra, a mások önző megrövidítésére sem vetemednek az ilyen, már az iskolájában jól iskolázott népek. Ott a sziléziai Szudéta-hegység között a németek ilyen tisztakezűek. A senkit nem károsít saját becsületos munkájukból élnek. Midőn Bajkó Erzsébet kint a mezőn dolgozó öreg embertől csodálkozóan megkérdezte, hogy az érett, egészséges gyümölcsökkel rakott, messze kint eső gyümölcsöskertjeik köré miért nem húznak kerítést, az öreg bácsi azt felelte:

— Nincs arra semmi szükség! Ugyis tudja mindenki, hogy meddig tart a határ. Majd midőn Bajkó Erzsébet magyarázni kezdte volna, hogy a „gyerekek végett” gondol csupán az „elkerítésre”, mert azok szokták megdézsmálni a gyümölcsöset, már neheztelően tekintett rá az öreg német bácsi:

— Azok sem szedik le!

Majd Bajkó Erzsébet előlötti további kétségeskedő csodálkozására szinte sértődötten, méltatlankodóan így fejezte be — munkáját folytatván — a tanulságos párbeszédet:

— Ez csak természetes! Mert mért van nekünk tanítónk?!

Ott a tanító nemcsak az ABC-re tanítja, jellemileg is neveli az iskolásgyerekeket. Régebben a magyar tanítók ilyen vágásúak voltak, de hinni szerettem, hogy máig sem változtak meg. Azért minékünk legyen mindenütt az első ember a jó magyar tanítónk! Becsüljük, szeressük őket!

MÓRICZ PÁL

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Szőlő- és mustcsemegék

A vékonyhéjú, vörös vagy kék szőlőből igen tetszetős és kitünő lekvárt főzhetünk, aminek az a nagy előnye is megvan, hogy cukor nélkül készíthető.

A szőlőt gondosan meg kell mosni, mert a héjára tapadt homok élvezhetelenné tenné a lekvárt. A lebegyőzött szőlőt kissé összezuzva egyszerű forrásig felfőzzük, szitán áttörjük és a hig gyümölcs pépet ülepedés nélkül, azonnal befőzzük. A szőlőpép besűrítését óvatos tüzelés és folytonos kavarással, nagy gondnal kell végezni, mert cukortartalmának egy része hamar karamelizálódni kezd és a lé eredeti világos színét mindjobban elsötétíti. Hogy minél rövidebb idő alatt történhessék a besűrítés, a lekvárfőzéshez lehetőleg nagy, lapos edényt használjunk, hogy a víz nagy felületről, gyorsan párologhasson el. A kocsonyapróbáig lesűrített pépet forrón töltjük be az előmelegített üvegekbe. A lekvár minősége szempontjából fontos, hogy mag ne kerüljön bele. Éppen azért a kisajtolásnál kapott héjtörkölyt azonnal meleg helyre visszük, gyorsan megszáritjuk és a magvakat a száraz héjára kirostáljuk. Az így megtisztított héjakat aztán beledzük a forrásban levő mustba és azaddal együtt főzzük lekvársűrűségűre.

Musthurka előállításánál a friss mustot egy napi ülepités után egyharmadára besűrítjük. A besűrítést itt is óvatosan, folytonos keverés mellett kell végezni széles lapos edényben. Míg a must sűrűsödik, cénára fűzött diógerezdekből 15—20 centiméteres füzereket készítünk,

mindegyik füzér után hosszabb darab cénát szabadon hagyva. Mikor a must kellőleg besűrűsödött, kihűtjük, minden literjére lemérünk 5 deka átszitált sima nullás buzaliszttal és folytonos keverés közben, óvatosan beleszúrva, az egész tömeget lassan felfőzzük. Most a cénára fűzött diófüzereket egyenként belemártjuk a pépbe és a tűzről félrehúzott lábas fölé akasztjuk, hogy száradjanak. Mikor már kissé megszikkadtak, a lábat ismét a tűzre húzzuk, a füzereket újra bemártjuk és megszáritjuk. Ezt az eljárást addig ismétljük, míg a füzérre tapadt must hurkavastagságú nem lesz. Ekkor ismét száradni hagyjuk s azután cukorporban meghengergetjük.

Műméz készítése

A természetes mézet nem lehet műmézzel helyettesíteni, mert az a cukron kívül értékes ásványi anyagokat és arómát adó anyagokat is tartalmaz, amelyeket a mesterséges készítménybe nem tudnak beleadni. Oltsósága miatt azonban a műmézet külföldön a szegényebb néprétegek valódi méz helyett használják.

Műméz készítése céljából zománcozott edényben egy kilogramm cukrot leöntünk negyed liter vízzel s egy nagy citrom félforralat és jól megsűrűt levéllel. Az edényt azután tűzre állítjuk és tartalmát fakanállal állandóan keverve, óvatosan felforraljuk. 10 percnél forralás után a tűzről levesszük és a félig kihűlt masszába egy kevés mézarómát keverünk (gyógyszertárakban és drogériákban kapható), majd vízben oldott karamella-cukorral megfestjük.

Ételreceptek

Zellerpüré leves. 2 darab közepes nagyságú, megtisztított zellert kockára vágunk és megsóva, zsírban puhára párolunk. Mikor megpuhult, meghintjük liszttel és vízzel felöntjük. Ha a leves megfőtt, szitán átszűrjük és tálaláskor egy kanál tejfel adunk bele.

Kacsapecsenye. Izletes pecsenyének ne teljesen kihűtött kacsát vegyünk. A kacsát megtisztítva félóránál hideg vízben áztatjuk, sütés előtt egy fél órával megsózzuk, ha kövérebb, megszúrkaljuk és csak vizet öntünk a pecsenyesütőbe, ha sovány, öt deka zsirt adunk hozzá. Gyakori locsolás mellett ropogós pirosra sűtjük. A pecsenyesütőben maradt zsirt tálalás előtt le-szűrjük, kevés vízzel felforraljuk és ezt a mártást a husra ráöntjük.

Párolt vöröskáposzta. Egy kilogramm vöröskáposztát megtisztítva vékonyra gyalulunk, keveset megsózzuk és 4 deka zsírban, 3 deka kukorral meghintve, 2 evőkanál ecettel leöntve, fedő alatt nem túl puhára főzzük. Kőménymaggal és alma-szeletekkel is szokták fűszerezni.

Édes a kukorica!

H I R E K

Kesergő

*Mintha mindig ködben járnék,
Nem ér soha napsugár,
Nem követ egy édes árnyék,
Köröttem minden sivár.*

*Valami fáj, mért van tavasz,
Mért van kalászsza-gu nyár,
Ha szememből könnyet fakaszt,
Ha előlem tova száll!*

*Hát nincs senki, ki megértsen,
Ki megfogja a kezem,
Ki az élet erdejébe
Virágot szedne velem?*

*Egy kis puha, meleg fészek,
Ahova hazavárnak,
Ez tán amit el nem érek,
Ó, szívbéli szép vágyak!*

TÓTH B. SÁNDOR (Orosháza)

A szabóval csináltattam...

*A szabóval csináltattam új ruhát,
Édes néném adja nekem a lányát.
Három hétre megtartjuk az esküvőt,
A lányának föltesszük a fejkötőt.*

*Ha nem adja, tartsa meg magának,
Csináltasson üvegházat lányának,
Abba tegye, aztán csak nézegesse,
Jól vigyázzon, a nap meg ne égesse.*

*Én meg akkor eladom az új ruhát,
Veszek rajta éles fokost, karikást;
Lovat meg majd a ménesben találok,
Szerető kell, nem asszony a betyárnak.*

MOLNÁR FERENC (Csorna)

Barázdák között

*Barázdák között írom a dalom.
Egyik kezemben toll,
Másikban az eke szarvát tartom.*

*Pacsirta dalol fent a magasban
És a lelkem hurja
Megrezdül a kis pacsirtadalra.*

*Dalolok én is a kis madárral,
Zöldülő határban,
Barázdák között ekém nyomában.*

Ifj. CSIKÁNY SÁNDOR (Kosd)

Ruffy Pál halála. Ruffy Pál, ny. belügyi államtitkár, az állami gyermekmenhelyek volt országos felügyelője, 80-ik életévében augusztus hó 25-én elhunyt. Vele a magyar közelet egyik kiváló alakja költözött el az élők sorából. Közigazgatási szaktudása, szervezőképessége, kiváló szó-noki tehetsége és óriási munkabírása nevét az egész országban közismertté tették. *Életének főcélja az elhagyott gyermekek megmentése volt és hogy ezen a téren milyen eredményt ért el, azt bizonyítja a magyar állami és társadalmi gyermekvédelem mai fejlettsége, amely mintaképül szolgálhat az egész világnak.*

Cosyns belga tanár és társa,
a szerencsés stratoszférepülés után

A Magyar Bál patrónusa és patrónája. Ősi szokást elevenít fel a Nemzeti Munkahét keretében rendezendő Magyar Bál rendezőse, amikor az október hó 7-én lezajló vigasságot Patronus és Patrona védelmébe állítja. A Magyar Bál patrónusául a Kormányzó Urat, patrónájául a Kormányzó Ur feleségét kéri fel. Diszvédnökei az összes Magyarországon élő királyi hercegek, fővédnöke Gömbös Gyula miniszterelnök. A társadalom legkiválóbbjai közül ezer védnöke és ötszáz háziasszonya lesz a bálnak, mely a nemzeti magyar uri viseletet propagálja. A bál rendezése szociális jelentőségű, mert munkát ad az iparnak és eredményében önzetlen, mert a tiszta jövedelmet az újságíró jóléti intézményeknek juttatja.

Misik János versei. Versek, ezzel a címmel adta ki egy maroknyi versét Misik János, a kedveshangú, ügyes poéta, a magyar rónaság szépségétől megihletett költő. Misik tiszta, jó magyar nyelven ír, rímjei úgy esengenek, mint a megütött ezüstharang. Minden versében egy-egy nemes gondolatot fest meg. Amit írásai-ban nyújt, azok mindig újak: egy született költőlélek sajátos, vonzó rimjátékai. A kötet ára fizetve 1, kötve 2 pengő. Megrendelhető a szerzőnél (Budapest, Tisza Kálmán-tér 1. II. em. 16.) és a Vasárnap kiadóhivatalában (Budapest, V., Báthory-utca 24.).

Agrárújságírók küldöttsége Marschall államtitkárnál. A Magyar Agrársajtó Szindikátus elnöksége Vantsó Gyula dr. és Serényi Gusztáv vezetésével az elmúlt héten tisztelgett Marschall Ferenc földművelésügyi államtitkárnál, a szindikátus volt alapító- és jelenlegi tiszteletbeli elnökénél. Vantsó Gyula üdvözlő szavait Marschall Ferenc meleg szavakban köszönte meg.

127 kilométeres sebességgel száguld az új magyar sinautó

Augusztus hó 24-én mutatta be a MÁV Gömbös Gyula miniszterelnöknek a Ganz részvénytársaság újrendszere, négytengelyes Jendrasik-motorral ellátott 72 személyes sinautóbuszát. A próbamenet utvonala a következő volt: Budapest-Déli pályaudvar, Kápolnásnyék, Székesfehérvár, Polgárdi, Balatonkenese, Balatonalmádi, Veszprém, Várpalota, Székesfehérvár, Martonvásár, Budapest-Déli pályaudvar.

Gömbös Gyula miniszterelnök a sinautóbuszból kiszállva kijelentette, hogy ebben a kocsi típusban látja a nagy távolsági és esetleg a hétvégi forgalom lebonyolításának jövőjét. Az Árpád névre keresztelt sinautó a próbaut alatt síkon 127 kilométeres, nehezebb hegyipályán 54 kilométer óránkénti sebességet úgy ért el, hogy a teljes motorteljesítményt nem használta ki.

Országzászlóavatás Erdőteleken. A hevesmegyei Erdőtelek községben augusztus hó 26-án avatták fel ünnepélyes keretek között a község főterén emelt díszes országzászlót, amelyet Bartha Kálmán erdőteleki földbirtokos a saját költségén állíttatott fel. Az ünnepi beszédet Erdőssy Gyula esperes-plébános tartotta, míg a zászlóanyai tisztelt Maczky Gyuláné töltötte be.

Emberi test, mint tüpárna

A tokiói orvosok most egy japán embert tanulmányoznak, aki teljesen érzéketlen a tüszurásokkal szemben

Péntek Pál országgyűlési képviselő beszámolókerületi országgyűlési képviselője, augusztus hó 19-én Banán, 20-án pedig Szőny nagyközségekben tartott igen népes hallgatóság előtt beszámolót. Választoi mind a két községben fogadalmat tettek Gömbös Gyula politikájá mellett s megelégedéssel távozva éltették a Nemzeti Egység Pártját s népszerű képviselőjüket.

Kettévágták a dunapataji templomot. A dunapataji római katolikus egyházközség már korábban elhatározta, hogy kibővíti barokkstilusban épült művészeti templomát. Hogy a szentély nagyrészt művészeti barokk-freskóit megmentsék, elhatározták, hogy a szentélyt nem bontják le, hanem amerikai módszer szerint a templomot kettévágják és a szentélyt csigákon eltolják. Ez az érdekes munkát augusztus hó 25-én délelőtt 9 órakor vette kezdetét és a szentélyt sérletlen állapotban sikerült régi helyéről eltolni. A műveletnek, mely közel három óráig tartott, nagyszámu érdeklődő közönsége volt nemcsak Dunapatajról, hanem a környékről is.

A hadirokkantak formaruhát kapnak. A belügyminiszter értesítette a Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége országos igazgatóját, hogy a miniszterelnök a szövetség hadirokkant tagjai részére HONSZ-formaruhát engedélyezett egyrészt, hogy ezáltal is megkülönböztethetők legyenek a világháború elő hősei, másrészt pedig olcsóbbá teszi számukra a ruházódást. A miniszterelnök megengedte azt is, hogy a HONSZ tagjai, de különösen a hadiövezetek részére egyesületi jelvényt rendszeresítsenek. A formaruha és a jelvény a HONSZ országos központjától igényelhető.

Pénzbüntetésre ítélték a vépi községi orvost. Vas vármegye fegyelmi választmánya az elmúlt héten ítélték Pallai Ernő dr. vépi községi orvos fegyelmi ügyében. Az orvos ellen az volt a vád, hogy egyes betegek gyógykezelését csak akkor kezdte meg, amikor azok biztosítékot nyújtottak neki a gyógykezelési költség megfizetésére, más esetben pedig késedelmesen kezelte betegeket, végül pedig udvarán tekepályát építtetett és azt pénzért adta bérbe a falusi legényeknek. Mindezek a vádpontok bizonyítást nyertek és ezért a fegyelmi bíróság Pallait 100 pengő pénzbüntetésre ítélte és kötelezte az eljárás költség megfizetésére.

A mezőkövesdi Faluszövetség sportesapata vándorsereget nyert. Augusztus hó 26-án tartotta meg az Északmagyarországi Labdarugó Szövetség évi rendes közgyűlést Miskolcon. A közgyűlésen a bírótűlet által alapított Fayr-vándorsereget 36 egyesület közül a mezőkövesdi Faluszövetség sportesapatának adták át ünnepélyesen. Ez az egyesület egy év óta működik, mint másodosztályu bajnoki csapat, tagjai mezőgazdasági munkások és a mérkőzésein egyetlen alkalommal sem történt játékos-kiállítás vagy megrovás. A sok reményre jogosító csapat elnöke Stefanics József dr. ügyvéd, intézője pedig Hajdu István summásmunkás, aki lelke a sportesapatnak.

GAZDATUDOSÍTÓ

Méhészkongresszus Sárvárott

A magyar méhészek szeptember hó 8-án és 9-én Sárvárott nagygyűlést tartanak, amelyen teljesen díjtalanul vehet részt minden magyar méhész és komoly érdeklődő. Előadásokat is tartanak a méhekkel való vándorlásról, a mézértékesítésről, a méhészet jövedelmezőségéről és hasznáról. Az elszállásolás díjtalan a kongresszus tagjainak, ha ebbeli kérésüket idején bejelentik, vagy a *Méhészszövetségnek* (Budapest, Üllői-ut 25.), vagy *Bösz Józsefnek*, Sárvár. Egyébeknél a sárvári méhészösszejövetellek kapcsolatban Sárvárott nyilvános és bárki által ingyen megtekinthető látványos ünnepek lesznek.

300 vagon paprika kivitele biztosítva van.

A paprikaexport előmozdítására a kormány különböző intézkedéseket léptet életbe. *Fináncpengüt és prémiumot kapnak az exportőrök*, s ezen a 300 vagon paprika kivitele van biztosítva. Tavaly nagyon lecsökkent az export, az idén azonban elég jó termés lesz, — 450 vagon — s ebből 300 vagon exportálható. *Az idei prémium 20 filléres lesz, s ez lehetővé teszi, hogy a termék kilogrammonként 1,2 pengő alapárhoz jusson hozzá*, amely még versenyképes a spanyol paprika árával szemben.

Jóval több tengeri- és burgonyatermésünk lesz, mint a múlt évben.

A földművelési minisztérium augusztus hó 15-én közzétett termésjelentése szerint *tengeriből* általában jó termés várható. A tengerivel bevetett terület a folyó évben 1,973.841 kat. hold. Ezen a területen kat. holdanként országos átlagban 10.84 q. összesen 21,398.644 q szemes tengeri várható. Idei termésünk 3,305.455 q-val több lesz a tavalyinál.

A *burgonyával* bevetett terület 508.372 kat. hold. Ezen a területen kat. holdanként országos átlagban 45.81 q. összesen pedig 23,288.342 q burgonyatermés várható. A folyó évi burgonyatermésünk 4,731.797 q-val lesz több a tavalyinál.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. *Lehet-e két évi hátralékos adót 1935. évi január hó végén fizetni?* 2. *A 25 százalékos hadirokkant mennyi végkielégítést kap, ha megkérvényezi és mennyi idő alatt kapja meg?* 3. *Milyen munkára van jogom a községben és hol kell a kérést benyújtani?* (F. P., Fenyőhegy). — **Felelet:** 1. Két évi hátralékos adót nem lehet 1935. évi január hó végén fizetni, mert az adószámveteli osztály kötelezettszerűen végre fogja hajtani. 2. Hadirokkant végkielégítési ügyben forduljon az előjárás útján a belügyminisztériumhoz. 3. Bármilyen munkát mindenki szabadon végezhet, kivéve azokat, melyek képesítéshez, vagy iparigazolványhoz vannak kötve. Akinek képesítése van, az iparigazolványt a városi hatóság, illetőleg a főszolgabírói hivatal útján kapja meg.

Kérdés: 1. *Hol vannak Budapesten műlábkészítők, vagy műlábkereskedők?* 2. *Készítenek-e külföldön tökéletesebb műlábat, mint hazánkban?* (5159. sz. előfizető).

— **Felelet:** 1. Itt közlünk néhány címet: Mone orvosi műszerüzem és kórházberendező rt., IX. Üllői-ut 1.; Zinner Miklós, IV., Petőfi Sándor-u. 2.; Fischer Péter és társa rt., VI., Vilmos császár-ut 53. sz. 2. Nem készítenek.

Kérdés: *Községünk lakosainak lélekszáma 3400 és négy dohánytőzsdei engedély van kiadva fűszerkereskedőknek. Mint 50 százalékos hadirokkant megkapatom-e a trafikjogot és a többi jog bevonható-e?* (D. G., Sarud). — **Felelet:** Ha a megyéjük székhelyén működő pénzügyigazgatóság útján kérvényt ad be a pénzügyminiszter urhoz és ezt a kérvényt a pénzügyigazgatóság támogatja, mert szükségesnek találja új dohánytőzsde engedélyezését, úgy ezt az engedélyt meg fogja kapni. A meglévő engedélyeket nem vonják be.

Kérdés: *Van egy család méhem, anya nélkül. Sejtetekben ugyan van pete, de egyben 2—3 is. Mi itt a teendő?* (A. P., Nyíradony). — **Felelet:** Leghelyesebben teszi, ha a kaptárból a kert végében készíti a kereteket és azokról a méheket lesöpri és a kaptár nyílását eltömi, hogy a méhek régi otthonukba vissza ne térhessenek. Így az otthonukból kizárt méhek a többi kaptárt fogják felkeresni és azoknak dolgozójukká válnak. Így ugyan elveszt egy család méhet, de azok a dolgozók a többi kaptár állományát fogják szaporítani. Az új királyné adását azért nem ajánljuk, mert a család már elkoresosult s legnagyobb valószínűség szerint megölné az idegen királynét. Ugyanez az eset áll fenn, ha egy új királynésejtet illesztene be a keretből kivágott régi helyére, mivel itt a dolgozók kibontanák az új anyaséjt falát és a még ki nem fejlődött királynét báb korában megölnék.

Kérdés: *Igaz-e, hogy a folyó évben is megkapják az 1933. évben hivatalosan elbocsájtott dohánykertészek a 30 pengő segélyt holdanként és ha igen, hová kell fordulni?* (H. O. J., Tiszaderes). — **Felelet:** Igaz. A kérvényt az illetékes dohánybeviteli hivatalnál kell benyújtani és csatolni kell hozzá a községi előjáróság hivatalos igazolását a dohányterület csökkentéséről, illetve a kertészi minőség megszűnéséről.

Kérdés: 1. *Milyen fajtaú és minőségű sajtot készítenek a következő gyárak: Országos Magyar Tejszövetkezet, Központ, Budapest; Stauffer és fia, Sopron; Herceg Esterházy, Kapuvár; Dóri Hugó, Dombóvár?* 2. *Használnak-e ezek a gyárak a sajt előállításához „Caglio” nevű vegyszert és van-e ilyen vegyszert előállító gyárunk?* 3. *Lehet-e ebből a vegyszerekből az első kérdésben felsorolt gyárakhoz mintát küldeni, utmutatással együtt?* (G. E., Olaszország). — **Felelet:** 1. A kért sajt gyárak keménysajtokból előállítanak; emmentáli és gróit; félkeményből: trappistát és óvárit; puhából: romadour és comandarte féleket. Ezenkívül némelyik még foglalkozik rochfort előállításával is. 2. Nem használnak. Nem gyártanak. 3. Lehet.

Kérdés: *Használvezet esetén ki tartozik a földbirtok után járó adót megfizetni? Az, akinek a nevén van az ingatlan, vagy a használvezető?* (Özv. V. I., Hajdúszoboszló). — **Felelet:** Vagy lemond édesanyja a használvezetről és akkor, mint ahogy Önök használják a földet, az adóját is Önök fizetik, vagy ha nem mond le, úgy az adót is ő köteles fizetni.

Kérdés: Apám 1904-ben kötött 20 éves, 2000 koronás életbiztosítást. Mikor lesz ennek a biztosítási kötvénynek valorizációs időpontja? (Ifj. B. J., Szentgálókér). — **Felelet:** A korona életbiztosításokat 1935-ben fogják 5 százalékkal valorizálni. Ennek közelebbi időpontját és részleteit kellő időben fogjuk ismertetni.

Kérdés: Hol értékesíthetném nagymennyiségű bieske termésemet? (F. P., Tényő-hegy). — **Felelet:** Közlünk egypár budapesti konzervgyár-címet, próbálja nekik felajánlani. Hungária főzelék-, gyümölcs- és málatákészítmények gyára, VI., Országbíró-u. 32—34.; Weiss Manfréd első magyar konzervgyár Rt., IX., Máriássy-u. 1.; Reinsch Nándor, VII., Egressy-u. 98.; Weilsch Rudolf első kőbányai konzervgyár, X., Kápolna-u. 9/11. sz.

Kérdés: 1. Igaz-e, hogy nyári eső alkalmával a békák az égből esnek, mert eső után igen sok béka szokott lenni? 2. Hogyan történik a homokból az aranymosás? (Ózr. pálfai H. Gy.-né, Pusztaomorja). — **Felelet:** 1. Nem igaz. 2. Az aranymosás előjára 45 fok alatt fölállított hosszukás hársfadeszkát használnak, amelynek felső végén tálforma mélyedés, felszínén pedig 10—12 haránt-rovadék van. A földet a mélyedésbe teszik és vízzel jól megöntözik. A víz a finomabb földet és homokot magával sodorja, a durvább részeket pedig kiválogatja. A deszka rovadékaiiban maradó aranytartó iszapot hosszukás teknőben kiöblítik és kézi székében (kupalaku tálban) kimossák. Az utóbbi műveletet addig ismétlik, míg a tál fenekén az arany visszamarad.

Kérdés: 1. A pénzfelülbélyegzés alkalmával bevont pénzt visszatérít-e az állam valaha? 2. Hol kaphatnék akáfcsemetét és mennyibe kerül ezre? 3. Leventepuskát tarthat-e akárki? 4. Szeretném magam képesíteni, mint kőműves, hol lehetne és mennyibe kerül? 5. Tűrendészeti követelmények szerint kell-e annak hordóban vízet tartani, akinél a kut a ház mellett egy méterre van? (O. F., Mátraszőlős). — **Felelet:** 1. Nem. 2. A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében az 1935. évi tavaszi ültetésekhez facsemetét és suhángot legkésőbb 1934. évi október hó végéig, az ültetés helyére illetékes erdőgazdátárságnál, vagy erdőhivatalnál szobán, vagy írásban kell igényelni. Az egy éves akáfcsemete 1000 darabjának ára 5, míg 2 éves csemete ára 7 pengő. Az első osztályú suháng darabonként 40, míg a másodosztályúnak ára 25 fillér. Az árban bentfoglaltatik a kiszedési költség is. A csomagolás azonban nem. Csomagolási és a felvevő vasuti állomáshoz való fuvarozási költség ezer darab csemete után 1, egy csomag suháng után 2 pengő. Az igényelt csemete és suháng tavasszal, március és április hónapban fog kiadatni, illetőleg szétküldetni. 3. Nem. Csak az, akinek fegyvertartási engedélye van hozzá. Ezt pedig a főszolgabírói hivattól kell kérni. 4. Részletes felvilágosításért forduljon a megyéjük székhelyén működő államépítészeti hivatalhoz. 5. Igen, a tűzrendészeti szabály előírja, hogy minden községben, ahol vízvezeték nincsen, minden háztulajdonos köteles egy 2 hektoliternél nem kisebb ürtartalmu nyitott edényt vízzel telve tartani.

Kérdés: 1. Mennyi rézgálic szükséges 1 hold „Bánkúti buza”-vetőmag pácolásához? 2. Szükséges-e a rozsát és árpat pácolni elvetés előtt s ha igen, milyen erős

oldatot kell használni? (1966. sz. előfizető). — **Felelet:** 1. Egy holdra vetendő buza pácolásához 20—25 liter rézgálic-oldat elegendő. Az oldat legalább fél százalékos legyen; így a 25 liter vízben 20 deka rézgálic oldandó fel. 2. Árpát is kell pácolni. Rozsot csak ott, hol szárszike mutatkozik. Ezeknél is oly erős pácoló oldatot kell használni, mint a buzánál.

Kérdés: 1. Hogyan kell szaporítani a szömörcebokrot? 2. Hogy kell dugványozni a hónapos rózsát és a nemes rózsát és mikor? (I. S., Felsőmocsolád). — **Felelet:** 1. A szömörceit lehet szaporítani magról, melyet ősszel kell elvetni, de sokkal gyorsabban sikerül gyöksarjakról és bujtásokról, melyek könnyen begyökeresednek. 2. A rózsát dugványokról úgy neveljük, hogy árnyas helyen, ahova csak a reggeli nap ér, egy veteményes ágyat készítsünk és annak felső rétegét 5 cm vastagságban homokkal megkeverjük; ebbe 1—1½ cm. mélyre sűrűn egymás mellé ültetjük a dugványokat és 2 héttig sűrűn permetezzük. A dugványokat szeptemberben virágcserepekbe ültetjük, melyeket homokos melegágyi földdel töltöttünk meg és fagymentes, szellős pincében, világos helyen teleteltjük át; szép, napos időben a napra is kitésszük. Dugványokat a rózsának új hajtásait használjuk; ezeket első virágzás után vágjuk le, mihelyt a hajtás fásodni kezd és 4—10 cm hosszú darabokban használjuk fel; minden dugványon legalább 4 levelet hagyunk.

Kérdés: 1. Érdemes-e törkölytel földet trágyázni? 2. Milyen műtrágyát használjak domboldalon fekvő homokkal kevert, nagyobb részben agyagos földemre, hogy jó veteményes földet nyerhessek? 3. Frissen telepített gyümölcsösöm talaját be akarom képesíteni. Milyen fűnagot használjak? (K. J., Abasárjutelep). — **Felelet:** 1. A kifözött törkölytel legjobb eltűzelní; trágyaértéke alig van. 2. A betelepítendő területet legjobb istállótrágyával megrágyázni, a műtrágyázást pedig a betelepítés utáni évekre hagyni. 3. Gyümölcsösbe nem szabad füvet ültetni, hanem kapasnövényeket kell termelni a gyümölcsfasorok között mindaddig, míg a fák koronája a területeket be nem árnyékolja.

Kérdés: 1. Prímulaim elszárgulnak, mit kell tennem velük? 2. Chrysanthémumot mikor legjobb cserépre kiültetni? (Sz. M., Majlátgardony). — **Felelet:** 1. A levelek sárgaságának oka lehet az, hogy az illető föld tápszegény, vagy túl nedves, vagy nem tud behatolni a levegő. Próbálja meg e szerint az ősszel megrágyázni, gyakran kapálni és — ha vizes volna — a fölös vizet elvezetni. 2. A chrysanthemum-dugványozást április elején szokták eszközölni.

Kérdés: 1. Mikor fogják valorizálni a koronaértékű életbiztosításokat és mennyivel? 2. Hol kaphatok olyan könyvet, amely az olajfestést ismerteti? 3. Hol vannak Budapesten festékkereskedők? 4. Hol lehet villámhárítót beszerezni? (Új évi előfizető). — **Felelet:** 1. A koronára szóló életbiztosításokat jövő évben fogják valo-

rizálni 5 százalékkal. Közelebbi időpontját és részleteit kellő időben fogjuk ismertetni. 2. Ajánljuk: Balló Ede: „Az olajfestés mestersége” című könyvét, ára 5.20 pengő, portóköltéssel együtt. Kapható kiadóhivatalunkban. 3. Itt közlünk egypár címet: Norma művészfesték üzem, VI., Lehel-u. 14.; Pető Manó, V., Vilmos császár-u. 56.; Kreutle Ferenc, IV., Kamermayer Károly-u. 1. sz. 4. Kapható Mátrai Antal és Társa Rt.-nál, Budapest, XI., Fehérvári-ut 98. sz.

Kérdés: Kötelese-e cseléd fia után kórházi ápolási költséget fizetni? (T. F., Felsőmocsolád). — **Felelet:** 1. Cseléd is tartozik a fia után a kórházi ápolási költséget megfizetni, ha azt fián behajtani nem tudják. 2. Az adókievétel jogosságát innen megállapítani nem tudjuk, ellenben, ha sokkalja, úgy fellebbezze meg.

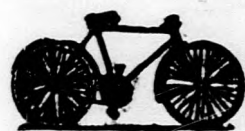
Kérdés: Milyen adófizetési kedvezményben részesülhetnek az adófizetők? (S. Gy., Apátfalva). — **Felelet:** Jelenleg kétféle adófizetési kedvezmény áll fenn. Az első az, hogy azok a birtokosok, akiknek egy községben levő birtokuk összes kataszteri tiszta jövedelme 100 koronát meg nem haladja és az ingatlan tiz holdon alul van, földadót nem kötelesek fizetni. 2. A védett birtokosok, valamint a nem védett birtokosok is, ha a részletfizetést megkérelmezik, hátralékos adótarozásukat kamatmentesen, vagy csekély kamattal, több évi részletben fizethetik meg.

Kérdés: Kik mentesülnek a földadó megfizetése alól? (Mohácsi Sokácok Magyar Olvasóköre, Mohács). — **Felelet:** Mindazok, akiknek egy községben levő ingatlanok kataszteri tiszta jövedelmének összes értéke 100 koronát meg nem halad, mentesek 1935. évre is a földadó megfizetése alól, illetve ezt a kincstár fogja egy erre szolgáló alapról megtéríteni.

Kérdés: 1. Kényszerkölcsön-kötvényt be lehet-e számítani az illetéktartozásba? 2. Hol és milyen feltétellel lehet vetőmagsegélyt kapni? (K. S., Kispáli). — **Felelet:** 1. A kényszerkölcsön-kötvényt az illetéktartozásba beszámítani nem lehet, azonban a kötvényt eladhatja bármelyik banknál. 2. Vetőmagigénylést a községi előjárásról kell bejelentenie és ha 75 százalékos aszálykárt szenvedett, ugy azt meg is fogja kapni azzal a feltétellel, hogy majd az 1935. évi termésből kell ugyanazt a mennyiséget visszaadnia, mint amit vetőmagra kapott

Kérdés: 1. Kell-e párbért fizetni akkor is, ha valaki egyháziilag nincs megesküdvé? 2. Szabad-e sört házilag készíteni? (1966. sz. előfizető). — **Felelet:** 1. Párbért mindenkinek kell fizetnie, aki a katolikus vallás kötelekébe tartozik. 2. A saját szükségletére házilag készíthet sört, azonban nem ajánljuk, mert a házilag készített sör nem jó és drága.

Kérdés: 1000 korona értékű hadikölcsönkötvényem van. Részesülhetek-e utána segélyben s ha igen, hová kell beadnom a kérvényemet? (D. K., Sobor). — **Felelet:** Amennyiben tiszta jövedelme nem haladja meg az évi 1500 pengőt, ami felesége után évi 700 pengővel, a gyerekek után pedig évi 300—300 pengővel emelkedik, úgy segélyben részesülhet. A kérvény bélyegmentes. Benyújthatja a jegyzői hivatal utján, ha azt nem akarja, úgy közvetlenül felküldheti a belügyminisztérium hadikölcsönsegély-osztályához. Címe: Budapest, I., Vár, Országház-u. 30.

40 éve a világot uráló eredeti angol THE CHAMPION és Láng kerékpárok havi 16 és 20 pengős részlete. Kerékpáralkatrészeket nagyban gyárt árban. Kétsós gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. Láng Jakab és fia kerékpárnyereskedők Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Á. S. I., Abádszalók. A kért könyvet címére megküldöttük. — **Magyarország.** Forduljon kérdéseivel a járási népgondozó kirendeltséghez, ahol a szükséges felvilágosításokat meg fogják adni. — **2786. sz. előfizető.** Kérjük közölje velünk, hogy milyen munkásnak és hová szeretne bejutni Alagon, mert csak úgy tudunk kérdésére felvilágosítást adni. — **2996. sz. előfizető.** Leveléből azt olvassuk ki, hogy önnek egy darálóra, egy szelelőrostára, egy szecsavágóra és egy járgányra van szüksége. Forduljon levélben Kühne gyárához Mosonba, mely leginkább foglalkozik kiszagdák szükségletéhez méretezett gépek készítésével. A gyár képviselőjét a helyszínére ingyen kiküldi s ott megállapodhatnak a gépeket illetően. A felsorolt gépek körülbelül 400—500 pengőbe kerülnek. — **I. S., Felsőmocsolád.** Rejtvényeiből közlünk. — **Ifj. R. I., Budapest.** Verséből közlünk a legközelebbi számban. Sok és szívből fakadó üdvözlés! — **O. F., Mátraszőlős.** Valamelyikre sor kerül. — **S. H., Rauschvitz.** Amikor e sorokat írjuk, — augusztus hó 28-án — az Igazgató Úr még nem érkezett vissza szabadságáról. — **Cs. Sz. L., Csepel.** Legközelebbi számunk közli egyik versét. — **H. J., Budapest.** Őszi hangulatot festő versekkel bőven elhalmoznak olvasóink, mást kérünk.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, szeptember hó 2-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Csépa, Fülöpszállás, Gyula.

Hétfő, szeptember hó 3-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Akasztó, Balassagyarmat, Bares, Bugyi, Celldömölk, Dédes, Dunapentele, Győr, Hercegszántó, Jászpatyi, Kapuvár, Kőröstarcsa, Kőszeg, Nyíregyháza, Pécs, Pilisvörösvár, Rétság, Sárospatak, Sátoraljaújhegy, Szekszárd, Szikszó, Szirák, Szolnok, Tiszatarján, Tompa. — *Állatvásár:* Eger, Emőd. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Balatonlelle, Enying, Felsőreg, Füzesabony, Kálmánca, Mór, Tiszkvár, Zalaapáti, Zalaszentgrót. — *Marha- és kirakodóvásár:* Szepetnek. — *Lóvásár:* Sopron.

Kedd, szeptember hó 4-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Beled, Hőgyész, Kőröstarcsa, Nagyfüged, Nagyhortobágy, Simontornya, Szamosszeg, Szentgál, Szentlőrinc, Szombathely, Szirák. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Diósjenő.

Szerda, szeptember hó 5-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Bük, Kaba, Kaposvár, Kálló, Nyírma, Orosháza, Simontornya, Tiszakarác, Ujmalomcsok, Vízvár. — *Állatvásár:* Jánosház, Miskolc. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Nagylengyel.

Csütörtök, szeptember hó 6-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Árpás, Bánréve, Csaróda, Encs, Etyek, Görgeteg, Ibrány, Ónód, Orosháza, Pápateszér. — *Állatvásár:* Celldömölk, Putnok, Tiszafüred. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kutas. — *Marha- és sertésvásár:* Kiskomárom.

Péntek, szeptember hó 7-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Buj, Cegléd, Magyar-meske, Némethely, Orosháza. — *Állatvásár:* Gyöngyös. — *Sertésvásár:* Aszód.

Szombat, szeptember hó 8-án. *Ninesen vásár.*

T R É F Á K

Miért ne legyen szaga?

Egy ur bemegy egy étterembe és halat rendel. Hozzák a halat, az ur megszagolja és így szól a pincérhez: — Hallja, ennek a halnak szaga van.

— *Miért ne legyen szaga,* — mondja a pincér — *hát az ibolyának nincs szaga?*

Jogos kívánság

Csiger egy házasságközvetítő révén megnősült. Egy hét múlva találkozik a házasságközvetítővel, aki megkérdi:

— Na, hogy van megelégedve, Csiger ur, van-e valami kívánsága?

— Oh igen, — mondja Csiger — szeretném, *ha még egyszer elmondaná a feleségemről azt a sok dicsérettel jelt, mert már kezd elmenni a kedvem tőle.*

A hitelsértés

— Monád, barátom, mi az a hitelsértés?

— Ha én kölesönkérek tőled holnapig becsületszóra tíz pengőt és te nem adsz, az *egy hitelsértés.*

Előre nem látható kiadás

Móricza Kőbányáról villamoson jár be naponta Pestre az iskolába. Reggel, mielőtt elindul, azt mondja az apjának:

— Papa kérem, adjál nekem 48 fillért előre nem látható kiadásokra.

— Ezt nem értem, — szól az apa — mi az az előre nem látható kiadás?

— A villamosjegy ára.

— Miért nevezted te azt előre nem látható kiadásnak?

— *Mert csak akkor adom ki, ha nem látom előre az ellenőrt.*

Ki lódit nagyobb?

Egy angol, egy amerikai és egy magyar utaznak együtt. Az angol elmondja, hogy Angliában vannak a leggazdagabb emberek. Az ő sógorának ezer gyára van, minden gyárában ezer munkás dolgozik, azok közül mindegyik ezer gombot gyárt naponta és ezek a gombok éppen hogy a sógor szolgazemélyzetének a ruháira elegendők.

Erre az amerikai sem hagyja magát és ő is nagyot akar mondani. Elmeséli, hogy Amerikában vannak a legnagyobb házak. Ha valaki egy felhőkarcoló pincéjében megberetválkozik és aztán a lifttel a legfelső emeletre megy, mire felér, már térdig ér a szakállá.

A magyart bosszantja, hogy ilyeneket kell hallania, mire ő is megszólal:

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napi áron vásárol Barnabank, V., Nádor-utca 26.

— Nálunk Magyarországon minden igen kicsi és kecses. Budapestnél egy icé-picé kis folyó folyik el, úgy hívják, hogy Duna és olyan kicsi, hogy *csak egy partja van.*

A válasz feltétele

A bíróságon Kovács és Kovácsné válóperét tárgyalják.

— Én csak akkor egyezem bele a válásba, — mondja Kovácsné — ha a férjem úgy hagy el, mint ahogy elvett.

— Hát hogy vette el magát a férje? — kérdi a bírós.

— *Özvegyen.*

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

i os os
(á = a)

(Beküldte Gerics Imre Liszról.)

2. Pontrejtvény.

V . s . r . a . r . j . n . ó

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

3. Szórejtvény.

testrés üdvözöl Ó
(j = l)

(Beküldte Lőke József Tarról.)

4. Szórejtvény.

! ! ! közteher szolgabiroásg
! ! !

(Beküldte Molnár Sándor Tasról.)

5. Szórejtvény.

állati testrés madár csip kötőszó
(- s)

(Beküldte Takács Andrásné Kecéről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 38-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 32-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Hitelező.** 2. Szórejtvény: **Naptár.** 3. Szórejtvény: **Koravén.** 4. Szórejtvény: **Nagy Alföld.** 5. Pontrejtvény: **Szeretem olvasni a Vasárnap-ot.**

Megejtették: Kardos A. Géza, Koplányi László, Kutnyánszky Géza, Rácz Elek, Lőrincz Sándor, Ha Sándor, Günther Ferenc, Vargha Anna, Nagy Gizella, Bisz Antal, Szücs Ferenc, Vargha Pál.

Jutalomkönyvet nyertek: **Rácz Elek (Babarc)** és **Ha Sándor (Felsőmocsolád).**

A 33-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

31

Regény a székely ősidőkből ★ Irta Földes Géza

— A hát! — felel mérgesen Csicserné. — Gyere ide édes fíjam, mutasd meg téses, hogy mit tuccl!

— Én nem mutatok meg semmit! — jelenti ki durcásan Csámpás.

— Dehogyan nem, hiszen az urfi nem gyáva, — biztatja Vetyegő is.

Eközben bejön Zandirhám és tisztelettel áll meg az apja előtt.

— Zandirhám, hogy kinek van igazza, azt csak a párviadal döntheti el, — adja tudtára a gyűlés határozatát Zandur.

— Erre is készen állok, — jelenti ki magát a gyűlés előtt mélyen meghajtva.

— Hallottátok? — kérdezi Zandur.

— Nem hallottuk! — kiáltja Csicserné.

— Megsüketült?

— Csendesség! — inti a gyűlést rendre Zandur. — Zandirhám, állj te ide, jere, állj vele szembe te is Csámpás, — rendelkezik Zandur.

Csámpás vonakodik engedelmessékedni, de Vetyegő mégis oda tuszolja.

— No, hamar! Talán bizony nem félsz?

— Én? ... É-n, é-n nem félek! — a hangja azonban egészen másról tanuskodott.

— Mán, hogy félnél?... Ez a legén nem fél... A mán igaz! — dicsékszik Csicserné.

Csámpás, ahogy Zandirhám elé ér, kihuzza a kardját s eszeveszetten kezd vele hadonászni s úgy kiáltja:

— No, édesanyám, az Isten áldja meg!

— Ne hadonássz azzal a karddal! — szól reá Zandur.

— Met ebbe nagy az indulat! — mentegeti az anyja — erősen nagy a bátorsága s most nem bír véle.

Amint a két ifju egymással szembe állott, Kájon közéjük lépett s kezét a két kardra tette.

— Igazságért villog most ez a két kard. Im, megáldom a fegyveretek! Kezdjétek meg hát a viadalt!

Csámpás hadonászva támadott Zandirhámra. Zandirhám kedvetlenül védekezett, de amikor Csámpás már tovább nem bírta, Zandirhám elkezdte kardlapozni. Csámpás minden ütésére fájdalmasan kiáltott fel, eközben folyton csak hátrált s mikor észrevette, hogy elérte a kijáratot, eszeveszett gyorsasággal menekült kifelé. A bejáratnál azonban visszakiáltotta:

— E mán gorombaság!

Éppen ebben a pillanatban érkezett meg Tálitoppos s vele Csámpás az ajtóban összeütközött. Tálitoppos meg-

fogta, hogy el ne essék s úgy kérdezte:

— Talán bizony fogadásból szaladsz ilyen bolondul?

— Fére az utamból! Én nem leszek rabonbám!

— Én se s még sem szaladok! — mondja Tálitoppos az ő megszokott jóizü humorával.

— De bizony én futok! — s ezzel úgy elszaladt, mintha soha itt sem járt volna.

Csicserné is felugrott a helyéről, de aközben se felejtette el, hogy a farcsokához ne kapjon s fájdalmasan ne kiáltssa:

— Jaj! Jaj! A farsokom! Hogy a suly egye meg... Sietek én is utána. Ez a legény tűzbe jött s még valami bajt is csinál! — aztán ő is utána szaladt.

A székelyek hahotázva nevettek s Están bá annyit utána is kiáltott:

— Attól ugyan ne féjjen! Legfeljebb nagymosás lesz kijeteknél.

És aztán Csámpással itt többé senki sera törődött. Minden figyelem csak Tálitopposra irányult. S Tálitoppos csendesen közeledett az elnöki emelvény felé.

— Engedelmet kérek, nagyuram, hogy még a köszönést is elfelejtém s csak most pótolom. Adjon Isten jónapot mindközönségesen!

Tálitoppos ott állott a kör közepén. Minden szem rá nézett. Meg is nézhettek, mert fényes vitézi öltözetében olyan szép dalia volt, mintha éppen itt a Héterdő alján nőtt volna fel.

— Nyetenyé! — örvendeztek a székelyek — hiszen ez a gyalogbótos!

Kató aztán többé nem törődött senkivel. Ő egyenesen Tálitoppos mellé furakodott.

— Ugyanbizon, hoza-e valami jó hirt?

— Hoztam bizony, nénémaszony, — feleli Tálitoppos barátságosan.

— Hát mét nem mongya el?

— Kató, ne szemtelenkedj! Nem látod, mijjen nagy ur leve? — s nagy hirtelen Están bá elrántja mellőle.

Dani bá sem állja szó nélkül.

— Én es úgy nezem, hogy e mán nem a régi gyalogbótos.

— Jer közelebb, fiam s mondd el, mivel jártál? — szólítja maga elé Zandur.

— Nagyuram, megjártam Besenyőországot s olyan híreket hoztam, hogy azok mindenkit megnyugtathatnak.

— Hogyan?

— Ezeket már nem én mondom el. It vannak a kán ur követei is. Ezekat maga a kán küldötte Zandirhámhoz s most illő tisztelettel azt várják, hogy őket meghallgassák.

— Ó, én édes jó Istenem, hát mét nem jönnek bé? — sopánkodik Kató.

— Fogd bé a szád! Ne locsogj annyit! — rántja viszeza Están bá.

— Ha ez így van, félbemarad a tanácskozás. A követ urakat Zandirhám fenn a várban fogadja.

XVIII.

Vetyegő rossz napja.

A Csámpás párviadalával éppen a kiloccsanásig megtelt a Csicserné méregpohara. Nem volt elég, hogy Zandirhám lett a rabonbán, az sem, hogy szerelmes fiát félholtra verték a leányok, Csámpásnak ráadásul a nagy nyilvánosság előtt kellett még a gyávaságból is levizsgáznia.

Aztán ha volna még a reménységnek csak egy hajszálnyí vékony szálcakája, amibe bele lehetne kapaszkodni s ami még valami sikert ígérne, talán érdemes volna a küzdelmet tovább folytatni. De abból a hinárból, amibe így belekerült, kivezető út sehol sincsen. Ez a szerencsétlen párba minden eldöntött. Eldöntötte legfőképpen a Jolán menyasszonyságának a kérdését véglegesen. Ebbe többé senki bele nem köthet. Zandirhám már őt akkor is feleségül veheti, ha valamelyik külföldi rabszolga gyermeke volna. S mindezek mellett még az sem lehetetlen, hogy Tálitoppos a besenyőországbeli utazásából valami meglepő hirt is hozhat a Jolán származásáról. Mind kárba ment az a sok pénz, amit a választásra költött el s ez a nagy veszteség még mind nem elég, ráadásul ki is gunyolták. Rajta kacag most az egész Székelyföld.

Ne csodálkozzunk hát, ha a szégyenérzése és a nagy méreg a kipukkanásig eltöltötte. Nem lelta helyét, nem találta sehol a nyugalmát. Sokszor talán még arra is képes lett volna, hogy az egész világot felgyujtsa és ennek a tűzében magát is elégesse.

(Folytatjuk.)

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége
és kiadóhivatala:

Budapest,

D., Báthory-utca 24

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 augusztus hó 28-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 28 és fél fillér; kétkoronás 57 fillér; ötkoronás 1 pengő 47 fillér; régi egyforintos 76 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 60 fillér; 10 koronás 16 pengő 40 fillér; Napoleon-arany 32.90—32.95 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammként 3 pengő.

Szinarany kilogrammjára 5570—5580 P.

Szinezüst kilogrammjára 76—77 pengő.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 28-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 16.25—16.50, 78 kg-os 16.40—16.65, 79 kg-os 16.55—16.80, 80 kg-os 16.65—16.90, felsőtiszai 77 kg-os 15.75—15.90, 78 kg-os 15.90—16.65, 79 kg-os 16.05—16.20, 80 kg-os 16.15—16.30, Duna—tiszai, fejmegyei dunántúli 77 kg-os 15.65—15.80, 78 kg-os 15.80—15.95, 79 kg-os 15.25—16.10, 80 kg-os 16—16.15.

Pestvidéki rozs 12.15—12.25, egyéb 12.20—12.40; *sörárpa* elsőrendű 16—17.25, harmadrendű 14—14.50; *takarmányárpa* elsőrendű 13.20—13.60, másodrendű 13—13.25; *zab* elsőrendű 11.90—12.10, másodrendű 11.65—11.85; *tengeri*, tiszántúli 11.20—11.30.

Buzakorpa 10.25—10.50, 8-as liszt 12.75 13 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* októberre 15.94—15.95; márciusra 17.08—17.09.

Rozs októberre 12.65—12.66; márciusra 13.62—13.63.

Tengeri szeptemberre 11.05—11.10; májusra 11.10—11.15 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön magtermelő- és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.*) Mult héten az érdeklődés *lóhere* és *lucernamag* iránt némileg megéledt, az árak emelkedtek. Egyéb herefélékben a lefolyt héten a forgalom ugyszólván szűnőtel. *Viktóriaborsó* ára némileg csökkent. *Zöldborsó* tartott, jó minőségűek keresettek. *Lencse* ára változatlan. *Fehér bab* irányzata ellanyhult. *Mák:* A kínálat valamint erősebb, jó minőségű tételek változatlan árak mellett könnyen elhelyezhetők. A *budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásban:* repce 23—23.50; lenmag nagy 23.75—24.75, kis 21.50—22.50; mák (kék) 52.50—54.50; borsó: Vikt. 24—28, express 20—22, őszi 22—24; lencse, nagy 39—45; közép 33—36; bab; fehér gyöngy 16—16.50, dunai szokvány 14.75—15, dunántúli szokvány 13.75—14.25, felsőm. szokvány 13.65—14; szószós búkköny 68—78 pengő métermázsánként.

Abraktakarmányiac. Buzakorpa 10.50, árpakorpa 11.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buzakonkoly 9.75, buzatakmányliszt 13, konkolydara 10, lenmagpogácsa 14, napraforgópogácsa 13, repcepogácsa 9, répaszelet, szárított 11.50, rozskonkoly 9, rozskorpa 10.25, rozstakarmányliszt 12, tökmagpogácsa 15 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 5.50—5.80, harmadrendű esomagozólásra 4.50—5.20, muharszéna 4.50—6.50, lucernaszéna 6.50—7.50, alomszalma másodrendű 3.80—4.20, zsupszalma 6 pengő métermázsánként, zsupszalma 1 kéve 35—40 fillér.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű jármosökör (fehér) 40—44, másfél éves tinók 38—40, másfél éves üszök 38—40, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 62—66, kivételesen 69—71, másodrendű 55—60, harmadrendű 46—52 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 210—400, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 200—280, alárendelt minőségű lovak 45—195, vágó 32—180 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 38—40, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg sulyban 38—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-italás után mázsálva, 3 kg sulyevonással.

Gyapjúpiac. A mult héten az üzleti forgalom jelentéktelen volt. Az árak változatlanul 2 pengő körül mozogtak. Báránygyapjuban mérsékelt forgalom alakult ki és ezert minőségienként 1.40—1.60 pengőt fizettek feladállomáson.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, elsőrendű 56, másodrendű 42 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Elsőrendű 80—82, kivételesen 84, szedett közép 70—73, silány 60—65 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőlt tejjel 8—10, tejszín 240—280, tejföl 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—320, szedett vaj 180—220, tehénturó 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—220, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyuk 1.60—2.50, csirke 0.60—2.20, rüca 1.30—2 pengő darabonként. *Leölt baromfi:* Tyuk 1—1.50, csirke 1.40—2.40, rüca, hizott 1—1.30, lud, hizott 1—1.40, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 6—8, főzőtojás és apró 4.5—6.5 fillér darabonként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.04—1.24, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.30—1.60, háj 1.24—1.36, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír helybeli 1.24—1.32 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty élő, nagyság szerint 1.40—1.60, harsca 2.60—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer, mák, máz, háziszappan. Paprika édes nemes 4.40—5.60, féledés 4—4.40, rózsza 5.20—3.60, erős 2.40—3.20, kereskedelmi 2—2.80, mák, kék 0.68—0.90 pergetté méz 1.20—1.40, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 4—20 (1 cs.), petrezselyem 4—16 (1 cs.), zeller 2—8 (1 drb), kalarábé 2—4 (1 drb), karfiol 40—150, vöröshagyma, makói 8—14, közönséges 8—12, fokhagyma 26—60, cékla 10—20, fejeskáposzta 8—16, savanyított káposzta 24—36, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 14—26, fejjesaláta 3—10 (1 drb), torma 40—120, burgonya, Gűl-baba 10—12, őszi, rózsza 8—10, nyári, rózsza 9—12, Ella 6—10, uborka, nagy 5—10, kicsi 10—24, tömör csiperkegomba 100—200, szegfűgomba 80—160, zöldpaprika, apró, hegyes 10—26, nagy, tölteni való 6—24, tök, főző 4—8, paradicsom 4—10, zöldbab 10—40, vajbab 10—30, zöldborsó, hüvelyes 20—44, sóska 10—24, paraj, tisztított 12—24, feketeetek 10—20 fillér kilogrammonként. Hónapos-etek esomóként 6—12, zöld tengerieső darabonként 2—5 fillér.

Gyümölcs. Alma 16—60, körte 20—40, szilva, besztercel 10—28, görögdió 6—10, sárgadió 6—12, őszibarack, magvaváló 28—100, őszibarack, nem magvaváló 20—140, csemegecsóli 32—80, kevert szőlő 20—32, dió 60—120, dióbél 320—440, meggy, olasz 240—300, mogyoróbél 280—360, héjazott mandula 320—600 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Az ujbórákra nézve még biztos adatok nem állnak rendelkezésre. Történt egy pár uradalomnál elővásárlás, must cukorfokonként 0.8—0.9 fillér közötti áron. Irányár 10 fokos bornál 1.5 fillér Malligand-fokonként. Az óborárak továbbra is lanyhák. A jelek szerint a mult évi termésknél néhány százezer hektoliterrel kevesebb bor várható.

Szész és szeszitalok. A szeszárak változatlanok. *Gyümölcs-pálinka.* A gyümölcs-pálinkaüzletben főleg *törkölypálinkában* volt erősebb kínálat 3 pengőig, de voltak prompt szállításra olcsóbb árajánlatok is. *Szép-pálinkában* 3.25—3.35 pengőig, *eper-pálinkában* 3.40 pengőig, *idei új nyári szilvóriumban* 3.60 pengőig volt ajánlat, 10.000 literfokonként + 3% forgalmi adó.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó 28-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1705—1745, dollár 335.60—339.60, kanadai dollár 340—350, hollandi forint 231.20—233.20, német márka 136—137.60, svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Cseh korona 14.02—14.20, szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 64.75—65.35, román leu 3.42—3.46, bolgár leva 4—4.15, olasz lira 29.90—30.25, osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-
SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. SZEPTEMBER 2—8.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap IX. 2

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet; prédikál Viktor János dr. lelkész. 11—12.15: Egyházi zene és szentbeszéd közvetítése Szombathelyről. Szentbeszédet mond P. Badalik Bertalan, a domokosrend osztrák-magyar rendtartományának főnöke. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. **Szünetben:** „Rádiókrónika“. Elmondja Papp Jenő. 14.15: Hanglemezek; szórakoztató zene, műdalok. 15: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Piukovich József dr. „Az aszály és a zöldmező“. 15.45: Kárpáth Zoltán dr. magyar nótákat zongorázik. 16.30: „Szólás-magyarazatok“. Horváth Endre dr. előadása. 17: „Félegyházi nap“. Közvetítés Kiskunfélegyházáról. Összeállította Paulini Béla. 17.50: Az Östende szalón és jazz zenekar; énekel Kalmár Pál. 19: „Minden másképp van“. Zágón István csevegése. 19.35: Zenés részletek Lehár: „A mosoly országa“ című filmoperettjéből. Főszereplő Tauber Richard. 20.10: Cs. Aczél Ilona és Rajnay Gábor előadástestje. 21: Hírek. sporteredmények. 21.30: Végh Sándor hegedül zongorakísérettel; komoly zene. 22.15: Rigó Janosi és cigányzenekara. 23.20: A Bachmann Szalonkvintett műsora.

Hétfő 3

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Meresskovszki“. (Felolvasás.) 10.40: „Orosz költők“. (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Dénes József cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Zöldessy Mária zongorázik, Hollay Béla énekel zongorakísérettel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákkfőelőadása: „Főkavadászokkal a Keleti-tengeren.“ 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A fogbetegségek és azok megelőzése.“ Országh Nándor dr. elő-

adása. 17.30: Berend Endre szalón- és jazz-zenekara. 18.30: 1. „Különös párbaj.“ 2. „Lányomok a homokban.“ Nádányi Zoltán elbeszélései. 19: Lugossy István tárogatózik zongorakísérettel. 19.35: „Tartós országhatárok.“ Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár előadása. 20.10: A Budapesti III. ker. Törekvő Dalkör: karének. 20.55: Hírek. 21.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Budanovits Mária (ének); komoly zene. 22.40: Időjárásjelentés. 22.45: Bura Sándor cigányzenekara.

Kedd 4

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 10.40: Tíz perc egészségügy: „Babonák a szennygyújtás körül.“ 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szervánzsky szalónzenekar. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Az állami rendőrség zenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Asszonyok tanácsadója.“ 16.45: Időjelzés, stb. 17: 1. „A mozigépezés.“ 2. „Életem kész regény, kérlek.“ Török Sándor elbeszélései. 17.30: Vincze László dr. gondolkodik zongorakísérettel. 18.15: „Zené a természet.“ Csürös Zoltán előadása. 18.45: Veres Lajos cigányzenekara. 20: „A rádió a rádióról.“ 20.15: A Budapesti Hangverseny Zenekar műsorának közvetítése a székesfővárosi Állat- és Növénykertből. Szünetben kb. 21.15: Hírek, ügétversenyeredmények. **Utána kb. 22.45:** Időjárásjelentés. 22.50: A Dunakorzó-jazz műsorának közvetítése.

Szerda 5

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Képek a földesuri világ gazdálkodásából“. (Felolvasás.) 10.40: „Kézimunkaujdonságok“. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó stb. 12.05: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: Kolompár Laci cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákkfőelőadása: „Kik építették Budapestet?“ 16.45: Időjelzés stb. 17: Kalmár Rezső és Balázs

László szalonkvintettjének műsora; szórakoztató zene. **17.45:** „Magyarok vándorlása Belgiumban“. Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. **18.20:** Huszka Rózsi énekel, zongorán kiséri Pálóss Marcell. **19:** „A mindenség törvénye“. Baktay Ervin előadása. **19.35:** Szarvas Klára hárfázik. **20.10:** Színműelőadás a Studióból. „Ezüsthegedű“. Színmű 3 felvonásban. Irtó: Máriás Imre. Utána kb. **21.50:** Hírek, időjárásjelentés. **22.10:** Schulhof Ottó zongorázik, Tibor Zoltán énekel. **23:** Kurina Simi cigányzenekara.

Csütörtök

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** „Magyar népmesék.“ (Felolvasás.) **10.40:** „Japáni képek.“ (Felolvasás.) **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Rákóc Arnold hegedül, Benyovits Piroska énekel. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** A Mária Terézia 1. honvédegyalgezered zenekara; szórakoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16:** „Az árvák.“ Baloghné Hajós Terézia ifjúsági felolvasása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Az első hírszolgálati iroda Pesten.“ Kemény György előadása. **17.35:** Radosné Bock Hilda bécsi dalokat énekel, schrammelzene-kísérettel. **18.20:** „Hajtáson, lesen.“ Bárány László vadász-történetei. **18.50:** Baranyi Lili zongorázik; komoly zene. **19.30:** Munkástérlőra. **20:** Zenés részletek a „Lila akác“ című új magyar hangosfilmből. **20.35:** Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. **21.40:** Hírek, stb. **22:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. **23.35:** A Mándits jazz-zenekar.

Péntek

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** „Időszerű apróságok.“ (Felolvasás.) **10.40:** „Ifjúsági közlemények.“ (Felolvasás.) **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Eugen Stepat balalajka-zenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Országos Postászenekar; szórakoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16:** A rádió diákfelőrája: „Léghajón az északi sark felé.“ **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „A postakocsi.“ P. Ábrahám Ernő elbeszélése. **17.35:** Zenekari hangverseny; szórakoztató zene. **18.50:** Mit üzen a rádió? **19.25:** Fejér György

és Ádler Tibor kézzongorás jazz-számai. **20:** A rádió külügyi negyedőrája. **20.15:** Sporthírek. **20.30:** Kisoperák a Studióban. 1. „Az elizondoi leány.“ Vígopera 1 felvonásban. Zenéjét szerzette Offenbach. 2. „Eljegyzés lámpafénynél.“ Kisopera egy felvonásban. Zenéjét szerzette Offenbach. Utána kb. **22.15:** Hírek, stb. **22.35:** Csorba Dezső és cigányzenekara. **23.15:** Táncclemezek.

Szombat

9.15: Hírek. **10—11.10:** Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. Szentbeszédet mond Székely László dr. szombathelyi hittudományi főiskolai tanár. **11.15—12.15:** Görögkatholikus istentisztelet a Rózsák-terén levő gör. kath. magyar plébánia-templomból. Szentbeszédet mond Krajnyák Gábor tb. kanonok, plébános. **12.20:** Időjelzés, stb. **12.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Svéd Sándor (ének); operaáriák. **14.30:** Magyar Imre cigányzenekara. **15.30:** „Ezermesterműhely“. — A „Rádióélet“ ifjúsági félórája. **16:** Hanglemezek; műdalok, magyar nóták. **16.30:** „Az ősz és a fertőző betegségek“. Molly József dr. előadása. **17:** Szabadtéri dalosverseny közvetítés Szombathelyről. **18.10:** „Vidám történetek“. Harsányi Zsolt csevegése. **18.45:** Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. **20:** Előadás a Studióban. „Szerlelem“. Tarka óra. Gárdonyi Géza három elbeszélése. Hangjátéknak feldolgozta és rendezte Köpeczi-Boócz Lajos. 1. „Hogyan kell verset csinálni.“ 2. „A megismélt idill.“ 3. „Mi erősebb a halálnál.“ **21.20:** Hírek, sporteredmények. **21.50:** Debreceni trió; zongora hegedű, gordonka. **23:** Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál, Ráday László énekel.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, szeptember 2, délután 15.10—15.46: Előadás. — Hétfő, szeptember 3, este 21.25—22.30: Cigányzene, ének. — Kedd, szeptember 4, este 21.50—22.30: Jazz. — Szerda, szeptember 5, este 20.20—21.40: Szórakoztató zene. — Csütörtök, szeptember 6, este 22.10—23.10: Cigányzene. — Péntek, szeptember 7, este 21—22: Cigányzene. — Szombat, szeptember 8, délután 18.15—18.35: Hírek. 21.55—22.55: Szórakoztató zene.